

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА**

**Е
НАЦРТ**

**ЗАКОН
О ЗАШТИТИ ОД ПОЖАРА**

Бања Лука, март 2019. године

ЗАКОН О ЗАШТИТИ ОД ПОЖАРА

ГЛАВА I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом прописује се систем заштите од пожара, права и обавезе привредних друштава и других правних лица, министарстава, републичких управа и републичких управних организација (у даљем тексту: органи управе), јединица локалне самоуправе, предузетника и других физичких лица као субјеката заштите од пожара (у даљем тексту: субјекти заштите од пожара), мјере заштите од пожара, планирање и организовање заштите од пожара, организација ватрогасно-спасилачке службе, гашење пожара, надзор над спровођењем мјера заштите од пожара и финансирање заштите од пожара.

Члан 2.

(1) Заштита од пожара обухвата скуп мјера и радњи управне, организационе, материјално-техничке, образовне и пропагандне природе, које се предузимају ради спречавања избијања и ширења пожара, његовог откривања и гашења, те спасавања људи, имовине и животне средине угрожених пожаром.

(2) Заштита од пожара организује се и спроводи у свим мјестима и на свим објектима који су изложени опасностима од избијања и ширења пожара.

Члан 3.

Заштита од пожара је дјелатност од општег интереса за Републику Српску.

Члан 4.

Изрази употребљени у овом закону имају следећа значења:

- 1) пожар – процес неконтролисаног сагоријевања гориве материје којим се угрожавају живот и здравље људи, материјална добра и животна средина, а који је карактеристичан по истовременом отпуштању топлоте, дима, токсичних гасова и пламена,
- 2) субјекти заштите од пожара су привредна друштва и друга правна лица, органи управе, јединице локалне самоуправе, предузетници и друга физичка лица,
- 3) пожарни сектор – граница ширења пожара која се одређује на основу анализе пожарног оптерећења, начина ширења пожара, пожарног ризика и материјалне вриједности објекта у којем се одређује,
- 4) димовод – унутрашњи дио димњака кроз који се одводи дим,

- 5) територијална ватрогасно-спасилачка јединица је врста професионалне ватрогасно-спасилачке јединице која се оснива на подручју јединица локалне самоуправе,
- 6) предузетничка ватрогасно-спасилачка јединица је врста професионалне ватрогасно-спасилачке јединице која се оснива у привредним друштвима и другим правним лицима,
- 7) добровољна ватрогасно-спасилачка јединица је врста ватрогасно-спасилачке јединице која се формира у јединицама локалне самоуправе, ватрогасним друштвима, привредним друштвима, другим правним лицима и органима управе,
- 8) отпорност на пожар је способност објекта или дијела објекта да за утврђено вријеме испуњава захтијевану носивост (P) и/или интегритет (E) и/или топлотну изолацију (И) и/или друго очекивано својство, како је прописано стандардима о испитивању и класификацији отпорности на пожар,
- 9) евакуациони пут из објекта је најкраћи пут који води од било које тачке у објекту до спољног простора или сигурног и безбједног простора у објекту,
- 10) коридор евакуације су грађевински елементи зграде којима се ограничавају просторије за комуникацију (ходници, тампон-просторије, степеништа, вјетробрани, улаз и слично) и тако спречава продор пламена и дима из просторија за боравак и других просторија угрожених пожаром, а које имају такве карактеристике (отпорност и реакција на пожар, ширина, висина и друго) да омогућавају да лица затечена у пожару могу сигурно и безбједно (самостално или уз помоћ спасиоца) напустити објекат,
- 11) документ просторног уређења је плански документ којим се одређује организација, намјена и начин коришћења и управљања простором, те критеријуми и смјернице за уређење и заштиту простора,
- 12) заштитни системи и уређаји су системи у функцији безбједности људи који бораве у објекту, објекта и ватрогасаца-спасилаца (стабилни системи за гашење пожара, стабилни системи за дојаву пожара, стабилни системи за детекцију експлозивних и запаљивих гасова, системи за контролу дима и топлоте, сигурносни системи напајања, инсталације хидрантске мреже за гашење пожара, као и мобилни уређаји за гашење пожара).

ГЛАВА II ПРАВА И ОБАВЕЗЕ СУБЈЕКТА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 5.

Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада), на приједлог Републичке управе цивилне заштите, доноси годишњи програм активности спровођења посебних мјера заштите од пожара од интереса за Републику Српску.

Члан 6.

(1) Субјекти заштите од пожара, у спровођењу мјера заштите од пожара, поступају у складу са овим законом, плановима заштите од пожара и општим актима

субјеката заштите од пожара.

(2) У спровођењу мјера заштите од пожара остварује се сарадња са овлашћеним привредним друштвима и другим правним лицима из члана 26. овог закона и привредним друштвима и правним лицима која су стручно оспособљена и регистрована за вршење дјелатности заштите од пожара.

(3) Директор привредног друштва или другог правног лица, односно руководилац који руководи органом управе или другим органом, руководни радници у привредном друштву и правном лицу, односно радници са посебним овлашћењима у органу управе, сваки у свом дјелокругу одговорни су за организовање и спровођење мјера заштите од пожара, посебно за примјену прописаних и наложених мјера, одржавање у исправном стању и намјенску употребу опреме и средстава за гашење пожара, као и за упознавање радника са опасностима од пожара у вези са њиховим пословима и задацима.

(4) Сваки грађанин који примијети пожар или непосредну опасност од пожара дужан је да обавијести ватрогасно-спасилачку јединицу и предузме мјере за отклањање непосредне опасности од пожара, ако то може учинити без опасности за себе или другог.

(5) Надлежне школске и предшколске установе дужне су да у оквиру школских и предшколских годишњих програма рада утврде и спроведу програм едукације о заштити од пожара, а ради стицања знања, вјештина и навика неопходних за унапређивање и учвршћивање позитивних ставова и понашања значајних за заштиту од пожара дјете и ученика.

(6) У основним и средњим школама едукација о заштити од пожара ће се спроводити у складу са овим законом и подзаконским прописима министарства надлежног за послове просвјете којима се уређује предметна област.

(7) Надзор над утврђивањем и спровођењем програма едукације о заштити од пожара спроводи министарство надлежно за послове просвјете, које је дужно да обавијести Министарство унутрашњих послова (у даљем тексту: Министарство) о предузетим радњама из става 5. овог члана.

Члан 7.

За организовање и остваривање заштите од пожара, у складу са овим законом, другим прописима и општим актима, одговорни су:

- 1) у привредним друштвима и другим правним лицима – директор,
- 2) у политичким странкама и удружењима грађана – извршни органи,
- 3) у органима управе и другим органима – руководиоци који руководе тим органима.

Члан 8.

(1) Ради утврђивања одговарајуће организације и предузимања других мјера потребних за успјешно функционисање и спровођење мјера заштите од пожара, субјекти заштите од пожара разврставају се у четири категорије I, II, III и IV степена ризика угрожености од пожара, а зависно од технолошког процеса, врсте материјала који производе, прерађују или ускладиштавају, врсте материјала употријебљеног за изградњу објекта и значаја објекта.

(2) Разврставање у одговарајуће категорије степена ризика угрожености од пожара из става 1. овог члана врши се на основу захтјева поднесеног на прописаном обрасцу привредног друштва или другог правног лица и предузетника који је власник, односно корисник објекта или земљишта.

(3) Изглед, садржај и начин попуњавања обрасца захтјева из става 2. овог члана прописује се правилником из става 4. овог члана.

(4) Министар унутрашњих послова (у даљем тексту: министар) доноси правилник којим се прописују услови, основи и мјерила за разврставање привредних друштава и других правних лица, органа управе и предузетника, у одговарајуће категорије степена ризика угрожености од пожара.

(5) Министар доноси рјешење за категорије I и II степена ризика угрожености од пожара, а надлежна организациона јединица Министарства доноси рјешење за категорије III и IV степена ризика угрожености од пожара, којим се субјекти заштите од пожара разврставају у одговарајуће категорије степена ризика угрожености од пожара.

(6) Министар може због привредног, културног, историјског и другог значаја дјелатности које врше субјекти заштите од пожара одредити да они буду разврстани у категорију непосредно вишег степена ризика угрожености од пожара.

Члан 9.

(1) Привредна друштва и друга правна лица и предузетници који су власници, односно корисници објекта или земљишта разврстана у категорију I степена ризика угрожености од пожара доносе план заштите од пожара и у свом саставу организују ватрогасно-спасилачку јединицу и одговарајући број радника на организовању и спровођењу превентивних мјера заштите од пожара.

(2) Привредна друштва и друга правна лица и предузетници који су власници, односно корисници објекта или земљишта разврстана у категорију II степена ризика угрожености од пожара доносе план заштите од пожара и имају одговарајући број запослених ради вршења сталног дежурства, непосредног гашења пожара, спровођења превентивних мјера и организовања службе заштите од пожара.

(3) Привредна друштва и друга правна лица и предузетници који су власници, односно корисници објекта или земљишта разврстани у категорију III степена ризика угрожености од пожара имају најмање једног радника који непосредно организује и спроводи превентивне мјере заштите од пожара.

(4) Привредна друштва и друга правна лица и предузетници који су власници, односно корисници објекта или земљишта разврстани у категорију IV степена ризика угрожености од пожара имају најмање једног радника задуженог за организовање и спровођење превентивних мјера заштите од пожара или уговор са овлашћеном установом.

Члан 10.

Власници, односно корисници објекта који су намијењени за јавну употребу у којима се окупља или борави, односно ради већи број лица, болнице, угоститељски објекти за смјештај, ноћни клубови, угоститељски објекти у којима се служи пиће и храна, спортске и друге дворане, робне куће, тржни центри, школе и предшколске установе, домови културе, жељезничке и аутобуске станице, аеродроми и други слични

објекти, изузимајући стамбене објекте, дужни су да поднесу захтјев за категоризацију објеката у складу са чланом 8. овог закона у року од 15 дана од дана почетка рада, односно од дана добијања рјешења за рад од надлежне организационе јединице локалне самоуправе за наведени објекат.

Члан 11.

(1) Субјекти заштите од пожара, под условима и на начин прописан овим законом, учествују у гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром и дају на располагање своја превозна, техничка и друга средства потребна за гашење пожара и спасавање људи и имовине угрожених пожаром.

(2) Субјекти заштите од пожара:

- 1) обавјештавају све раднике који су изложени опасности од пожара или могу да буду изложени опасности од пожара, о мјерама и радњама које се предузимају, а односе се на заштиту од пожара,
- 2) дају упутства да радници престану радити у случају опасности од пожара и да се упуте на сигурно мјесто.

(3) У случају избијања пожара, од радника се не смије захтијевати да наставе рад у ситуацији у којој постоји опасност за њихов живот и здравље.

(4) Субјекти заштите од пожара омогућавају радницима да предузму мјере и радње у складу са својим знањима и расположивим техничким средствима ради избјегавања посљедица опасности од пожара, у случају када постоји озбиљна опасност по њихово здравље или здравље других лица усљед пожара, а непосредног руководиоца није могуће контактирати.

(5) Због предузимања мјера и радњи из става 4. овог члана радници не сносе одговорност, осим ако су поступали намјерно или из крајње непажње.

Члан 12.

(1) Привредно друштво и друго правно лице, као и физичко лице које израђују техничку документацију, инвеститори и извођачи радова на објектима у изради техничке документације и грађењу примјењују прописане мјере и нормативе заштите од пожара.

(2) За грађевински материјал, елементе, опрему и друге материјале који се уграђују у објекат, а који су од посебног значаја за спречавање настанка или ширења пожара у том објекту, обезбјеђују се докази о њиховој ватроотпорности и пожарним карактеристикама.

(3) За уграђени материјал из става 2. овог члана извођач радова дужан је да прибави доказе о њиховој ватроотпорности и пожарним карактеристикама и да их на увид Министарству прије издавања сагласности из члана 27. став 1. овог закона.

(4) За финалну обраду водоравних и вертикалних површина излаза и излазних путева у објектима уграђују се само материјали одређених пожарних карактеристика.

Члан 13.

Осим мјера заштите од пожара прописаних овим законом, скупштине јединица локалне самоуправе могу у складу са потребама прописати и друге мјере којима је циљ

спречавање избијања и ширења пожара и спасавање људи и имовине угрожених пожаром, у складу са овим законом.

ГЛАВА III ПЛАНИРАЊЕ И ОРГАНИЗОВАЊЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 14.

(1) Организовање и спровођење мјера заштите од пожара врши се на основу овог закона и других закона и прописа донесених на основу закона и опшних аката, као и планова заштите од пожара.

(2) Скупштина јединице локалне самоуправе, у складу са овим законом и другим прописима, доноси план заштите од пожара.

(3) План заштите од пожара доносе привредна друштва и друга правна лица, органи управе, у складу са овим законом, одлукама и плановима заштите од пожара јединице локалне самоуправе и другим прописима којима се регулише материја која се односи на систем заштите од пожара.

(4) План заштите од пожара у привредним друштвима и другим правним лицима доноси одговарајући орган управљања, а у органима управе и органима јединице локалне самоуправе, руководиоца који руководи тим органом.

(5) Органи управе, јединице локалне самоуправе, у складу са својим правима и дужностима утврђеним законом, брину се о успјешном функционисању заштите од пожара и спровођењу мјера прописаних од привредних друштава и других правних лица, органа управе и других органа, предузетника и других физичких лица и врше друге законом одређене послове у вези са спровођењем и унапређивањем заштите од пожара.

(6) План заштите од пожара јединице локалне самоуправе, привредних друштава и других правних лица и предузетника који су власници, односно корисници објеката или земљишта из члана 9. ст. 1. и 2. овог закона мора бити усклађен са промјенама насталим као посљедица урбанистичких, техничко-технолошких и других промјена од значаја за заштиту од пожара.

(7) План заштите од пожара израђују организације које су овлашћене за израду елабората заштите од пожара.

(8) На план заштите од пожара, као и на измјене и допуне плана прибавља се сагласност надлежне организационе јединице Министарства.

Члан 15.

(1) У плану заштите од пожара утврђује се:

- 1) процјена угрожености од пожара,
- 2) организација заштите од пожара,
- 3) начин употребе ватрогасно-спасилачких јединица,
- 4) систем обавјештавања,
- 5) поступак у случају пожара,
- 6) техничка опрема и средства за гашење пожара,
- 7) начин снабдијевања водом,

- 8) путеви, пролази и прилази,
- 9) процјена максималног броја људи који се могу безбједно евакуисати из објекта,
- 10) сарадња са другим ватрогасно-спасилачким јединицама, јединицама и формацијама Оружаних снага Босне и Херцеговине,
- 11) друге мјере потребне за успјешно функционисање и унапређивање заштите од пожара и спровођење надзора над извршавањем мјера заштите од пожара.

(2) Методологију за израду планова заштите од пожара, у складу са одредбама става 1. овог члана, утврђује министар.

Члан 16.

(1) Привредна друштва и друга правна лица и предузетници који су власници, односно корисници објеката или земљишта I и II категорије степена угрожености од пожара обавезно имају План евакуације и упутства за поступање у случају пожара, истакнута на видљивом мјесту.

(2) Привредна друштва и друга правна лица и предузетници који су власници, односно корисници објеката или земљишта III и IV категорије степена угрожености од пожара, у складу са чланом 17. овог закона, доносе План евакуације и упутства за поступање у случају пожара, који су истакнути на видљивом мјесту.

Члан 17.

(1) Привредна друштва и друга правна лица и предузетници који су власници, односно корисници пословних, индустријских и објеката јавне намјене и слободностојећих гаража, а разврстани су у III и IV категорију степена ризика угрожености од пожара, а који нису обавезни да имају план заштите од пожара према члану 9. овог закона, доносе Правила заштите од пожара која обухватају:

- 1) организацију технолошких процеса на начин да ризик од избијања и ширења пожара буде отклоњен, а да у случају његовог избијања буде осигурана безбједна евакуација људи и имовине и спријечено његово ширење,
- 2) заштиту од пожара у зависности од намјене објекта са потребним бројем лица оспособљених за обављање послова заштите од пожара,
- 3) План евакуације и упутства за поступање у случају пожара,
- 4) начин оспособљавања запослених за спровођење мјера заштите од пожара,
- 5) права, обавезе и одговорности запослених за спровођење превентивних мјера заштите од пожара,
- 6) процјену максималног броја људи који се могу безбједно евакуисати из објекта.

(2) Заједница етажних власника доноси План евакуације и упутства за поступање у случају пожара из става 1. тачка 3) овог члана.

(3) План евакуације и упутства за поступање у случају пожара из става 1. тачка 3) овог члана морају бити истакнути на видљивом мјесту.

(4) Субјекти из става 1. овог члана дужни су да поступају по процјенама из Правила заштите од пожара.

ГЛАВА IV МЈЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 18.

Мјере заштите од пожара у смислу овог закона су:

- 1) избор локације и диспозиције објеката, као и избор материјала, уређаја, инсталација и конструкција којим се спречава пожар или могућност избијања и ширења пожара своди на најмању мјеру,
- 2) изградња прилазних путева и пролаза,
- 3) обезбјеђење потребних количина воде и других средстава за гашење пожара,
- 4) избор и одржавање технолошких процеса и уређаја којима се обезбјеђује сигурност против пожара,
- 5) забрана употребе отворене ватре и других извора паљења у објектима и просторијама у којима би због тога могло доћи до пожара,
- 6) начин спасавања људи и имовине,
- 7) постављање уређаја за јављање, гашење пожара и спречавање његовог ширења, уређаја за мјерење концентрације експлозивних смјеса (гасови, паре и прашина) и других уређаја за контролу безбједног одвијања технолошког процеса,
- 8) одржавање и контрола исправности уређаја и инсталација чија неисправност може утицати на настанак и ширење пожара,
- 9) организовање службе осматрања и обезбјеђење опреме и средстава за гашење шумских пожара,
- 10) забрана паљења корова и другог пољопривредног отпада без претходног обавјештавања ватрогасно-спасилачке јединице и предузимања свих неопходних радњи у циљу спречавања ширења ватре.

Члан 19.

(1) Документима просторног уређења у односу на мјере заштите од пожара утврђују се:

- 1) систем објеката водоснабдијевања, развој примарне и секундарне мреже са одговарајућим капацитетима за потребе заштите од пожара,
- 2) удаљеност између зона предвиђених за индустријске објекте, складишта запаљивих течности, гасова и експлозивних материја,
- 3) удаљеност између објеката различите намјене унутар индустријске зоне,
- 4) ширина путева који омогућавају приступ ватрогасним возилима до сваког објекта и њихово маневрисање за вријеме гашења пожара,
- 5) носиоци израде докумената просторног уређења који су дужни да у посебној цјелини дефинишу мјере заштите од пожара и експлозије.

(2) У поступку израде и доношења докумената просторног уређења или у поступку њихове измјене или допуне прибавља се мишљење Министарства у вези са планираним мјерама заштите од пожара.

(3) Министар доноси правилник којим се прописују технички нормативи за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објекта код којих је повећан ризик од пожара.

Члан 20.

(1) Грађевински објекти граде се на мјесту и на начин да се тиме не ствара опасност од пожара за друге објекте.

(2) На постојећим објектима не могу се изводити радови који би могли довести до смањења безбједности од пожара на објекту или на сусједним објектима.

(3) Извођач радова на објектима из ст. 1. и 2. овог члана дужан је да у писаној форми одреди и у складу са тим предузме потребне мјере за спречавање избијања и ширења пожара и обезбиједи потребна средства и опрему за гашење пожара.

Члан 21.

(1) У техничкој документацији за стамбене објекте са четири и више надземних етажа, објектима намијењеним за јавну употребу у којима се окупља или борави, односно ради већи број лица, болнице, хотели, пансиони, угоститељски објекти, спортске и друге дворане, робне куће, тржни центри, школе, жељезничке и аутобуске станице, аеродроми и други слични објекти и у индустријским објектима, одређују се пожарни сектори.

(2) Спровођење одговарајућих мјера заштите од пожара у објектима из става 1. овог члана зависи од намјене, издвојености и висине објекта, чија се класификација, степен отпорности према пожару и безбједност евакуације одређује Правилником о техничким нормативима заштите од пожара у објектима у којима се окупља, борави или ради већи број лица, који доноси министар.

Члан 22.

(1) У објектима из члана 21. овог закона из пожарних сектора мора бити омогућена безбједна евакуација у случају пожара, а путеви евакуације морају имати довољну пропусност и бити на сигуран начин заштићени од ватре и дима.

(2) Пожарни сектори одређују се на основу стандарда и анализе пожарног оптерећења, начина ширења пожара, пожарног ризика и материјалне вриједности објекта или његовог дијела.

(3) Продори електричне, водоводне, гријне, климатизационе и вентилационе инсталације су изведени тако да спречавају продор дима и топлоте из једног пожарног сектора у други.

(4) Министарство, у сједишту, даје мишљење на све материјале који се уграђују у зидове и друге грађевинске елементе између пожарних сектора, као и на ватроотпорне премазе, а њихова уградња мора бити повјерена привредном друштву или другом правном лицу овлашћеном од произвођача.

Члан 23.

(1) Уз захтјев за издавање грађевинске дозволе прилаже се и сагласност Министарства на мјере и нормативе заштите од пожара предвиђене у техничкој документацији.

(2) Министарство, у сједишту, даје сагласност за грађење:

- 1) објеката за прераду нафте, нафтних деривата, запаљивих течности и гасова,

- 2) објеката за производњу експлозивних материја,
- 3) производних објеката у којима се на једном локалитету у више објеката обавља јединствен технолошки процес,
- 4) објеката за производњу електричне енергије,
- 5) објеката за производњу енергије из обновљених извора енергије (вјетар, био-гас, соларна енергија, геотермална енергија, депонијски гас, гас из комуналних отпадних вода), као и електрана са комбинованом производњом инсталиране снаге изнад 50 kW,
- 6) високих брана и акумулација напуњених водом, јаловином или пепелом за које је прописано техничко осматрање,
- 7) трафостаница напона изнад 110 kV,
- 8) тунела дужих од 1.000 m,
- 9) међународних и магистралних продуктовода, гасовода и нафтовода за транспорт, гасовода називног радног натпритиска више од 16 бара, уколико прелазе најмање двије јединице локалне самоуправе, магистралних и регионалних топлодалекова, објеката за производњу био-дизела,
- 10) стадиона за 10.000 и више гледалаца, објеката конструктивног распона 50 m и више, објеката висине 50 m и више, силоса капацитета више од 10.000 m³,
- 11) постројења за третман опасног отпада, спаљивањем или хемијским поступцима, капацитета више од 70 t дневно,
- 12) постројења за третман неопасног отпада спаљивањем, термичким и/или физичким, физичко-хемијским, хемијским поступцима, као и централних складишта и/или депонија за одлагање опасног отпада,
- 13) регионалних депонија, односно депонија за одлагање неопасног отпада за подручје преко 200.000 становника,
- 14) аеродрома,
- 15) пристаништа, лука, марина и пристана (понтона),
- 16) јавне жељезничке инфраструктуре са прикључцима,
- 17) телекомуникационих објеката, односно мрежа, система или средстава који су од међународног и магистралног значаја који се граде на територији двију или више јединица локалне самоуправе, закључно са главним капацитетима,
- 18) далековада који се граде на територији двију или више јединица локалне самоуправе,
- 19) других објеката од посебног значаја за Републику Српску,
- 20) ауто-путева и брзих путева, путних објеката и саобраћајних прикључака на те путеве и граничних прелаза.

(3) Надлежне организационе јединице Министарства дају сагласност за грађење:

- 1) објеката и простора намијењених за обављање пословних дјелатности,
- 2) нафтовода, продуктовода и гасовода,
- 3) трафостаница напона до 110 kV,
- 4) далековада који се граде на територији јединице локалне самоуправе,
- 5) складишних објеката,
- 6) производних објеката у којима се на једном локалитету у једном објекту обавља јединствен технолошки процес,
- 7) тунела дужине од 200 m до 1.000 m,
- 8) објеката који су намијењени за јавну употребу у којима се окупља или борави, односно ради већи број лица (болнице, угоститељски објекти, спортске и друге

дворане, робне куће, тржни центри, школе, жељезничке и аутобуске станице, аеродроми и други слични објекти),

- 9) објеката здравствених установа, стационара и домова за смјештај лица са посебним потребама и објеката казнено-поправних установа,
- 10) објеката блоковског типа и високих објеката,
- 11) надземних и подземних гаража за аутомобиле,
- 12) телекомуникационих објеката (базних станица), односно мрежа, система или средстава који се граде на територији једне јединице локалне самоуправе,
- 13) депонија, односно депонија за одлагање неопасног отпада за подручје настањено до 200.000 становника,
- 14) објеката за производњу енергије из обновљених извора енергије (вјетар, био-гас, соларна енергија, геотермална енергија, депонијски гас, гас из комуналних отпадних вода), као и електрана са комбинованом производњом инсталиране снаге до 50 kW,
- 15) магистралних, регионалних, локалних и некатегорисаних путева, путних објеката и саобраћајних прикључака на те путеве,
- 16) објеката за експлоатацију, прераду и оплемењивање руда (површинске копове).

(4) За индивидуалну стамбену изградњу и објекте који се повремено користе за боравак и одмор није потребна сагласност Министарства.

(5) Сагласност из ст. 2. и 3. овог члана даје се за цијели објекат, а када се објекат гради по дијеловима даје се за дио објекта, ако тај дио објекта представља засебну техничку и функционалну цјелину и може се самостално користити.

(6) Сагласност на предвиђене нормативе заштите од пожара у техничкој документацији за грађење магацина за смјештај експлозивних материја, као и објеката за ускладиштавање и трговински промет запаљивих течности, запаљивих гасова и гаса у боцама издаје Министарство, у сједишту, односно надлежна организациона јединица Министарства, у складу са прописима којим се регулише промет експлозивних материја и запаљивих течности и гасова.

(7) Министар, у сарадњи са министром индустрије, енергетике и рударства, доноси правилник којим се прописују технички нормативи за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара.

Члан 24.

(1) Привредна друштва и друга правна лица која израђују техничку документацију за грађење објеката дужна су да:

- 1) при изради техничке документације уграде све прописане мјере заштите од пожара у складу са технолошким пројектним задатком,
- 2) уз техничку документацију израде прилог заштите од пожара са назнаком свих опасности које се могу појавити при коришћењу објекта и мјера које су предвиђене у техничкој документацији да би се те опасности отклониле,
- 3) наведу све прописе који су коришћени при изради техничке документације.

(2) Прилог из става 1. тачка 2) овог члана израђује се за сваки објекат или дио објекта или инсталације које су предмет пројектовања и садржи изјаву са сачињеном листом примијењених техничких прописа у складу са овим законом, са потписом и печатом главног пројектанта и пројектанта за заштиту од пожара.

(3) Пројектант за заштиту од пожара може бити лице које је у сталном радном

односу у привредном друштву и другом правном лицу из става 1. овог члана и које има завршен студиј техничког смјера – први циклус студија са остварених 240 ECTS или 180 ECTS бодова или еквивалентом и положен стручни испит за рад на пословима заштите од пожара.

(4) Привредно друштво и друго правно лице које израђује техничку документацију, односно прилог заштите од пожара из става 1. тачка 2) овог члана, а нема запослено лице које испуњава услове за одговорног пројектанта за заштиту од пожара, закључује уговор са привредним друштвом или другим правним лицем регистрованим за израду пројектне документације, које у сталном радном односу има запосленог одговорног пројектанта за заштиту од пожара.

Члан 25.

(1) За објекте и радове за које је потребна сагласност Министарства, у сједишту, за предвиђене мјере и нормативе заштите од пожара у техничкој документацији, као и за индустријске објекте и објекте намијењене за јавну употребу у којима се окупља или борави већи број лица, уз техничку документацију инвеститор прилаже и посебан елаборат у коме се на сажет и цјеловит начин на основу графичких прилога, процјене и текстуалних објашњења морају приказати све мјере заштите од пожара предвиђене у техничкој документацији, са предвиђеним, односно одабраним системом заштите од пожара, његовом функционалности и ефикасности.

(2) За објекте из става 1. овог члана, за које су посебним прописом одређене мјере заштите од пожара, инвеститор не прилаже посебан елаборат, већ уз техничку документацију израђује прилог заштите од пожара из члана 24. став 1. тачка 2) овог закона.

(3) Елаборат из става 1. овог члана садржи изјаву са сачињеном листом примијењених техничких прописа у складу са овим законом, са потписом и печатом главног пројектанта и пројектанта за заштиту од пожара.

(4) За објекте у којима су уграђени системи за дојаву, заштитно дјеловање и гашење пожара, приликом израде елабората и прилога у техничкој документацији утврђује се постојање алармног плана и редослиједа активности појединих заштита.

Члан 26.

(1) За израду елабората из члана 25. овог закона може се овластити организација која има запослена два пројектанта техничког смјера са завршеним студијем првог циклуса и остварених 240 ECTS бодова или еквивалентом, са најмање три године радног искуства и положеним стручним испитом за рад на пословима заштите од пожара, од којих је један у сталном радном односу, а други се може ангажовати на основу уговора.

(2) Овлашћење из става 1. овог члана даје Министарство, у сједишту, на период од пет година на захтјев привредног друштва или другог правног лица.

(3) Министар рјешењем укида дато овлашћење ако се у организацији из става 1. овог члана промијене околности тако да организација не испуњава прописане услове, или ако се у поступку надзора утврди да се организација приликом израде елабората не придржава прописа и других норматива заштите од пожара.

(4) Министар доноси правилник којим се прописује програм и начин

припремања и полагања стручног испита радника који раде на пословима спровођења заштите од пожара.

Члан 27.

(1) Уз захтјев за издавање употребне дозволе изграђеног или реконструисаног објекта или дијела објекта који представља засебну техничку и функционалну цјелину и који се као такав може самостално користити прилаже се и сагласност Министарства, којом се утврђује да су у њима спроведене мјере заштите од пожара одређене техничком документацијом.

(2) Сагласност из става 1. овог члана за објекте из члана 23. ст. 2. и 5. овог закона даје Министарство, у сједишту, а за објекте из члана 23. ст. 3. и 6. овог закона даје надлежна организациона јединица Министарства.

(3) Одобрење за употребу објекта у којем су уграђени систем за дојаву и гашење пожара, уређаји за контролно и заштитно дјеловање и уређаји за спречавање ширења пожара, може се издати након што се испита њихова исправност и оптимално дјеловање у складу са пројектним рјешењем и примијењеним стандардима и нормативима.

(4) Испитивање исправности и периодично испитивање из става 3. овог члана према техничким прописима и упутству произвођача могу вршити само привредна друштва и друга правна лица која су регистрована за ту дјелатност и који су добили одобрење Министарства на период од пет година.

(5) Министар доноси правилник којим се прописују технички нормативи за стабилне инсталације за дојаву пожара.

Члан 28.

(1) Електричне, вентилационе, гасне, нафтоводне, топловодне, громобранске и друге инсталације и уређаји, као и димоводи, морају се поставити, односно изводити, користити и одржавати према прописаним техничким нормативима и обавезним стандардима и упутствима произвођача, о чему мора постојати документација.

(2) Системи за вентилацију или климатизацију у просторијама у којима се ствара запаљива прашина или паре масноће морају се редовно прегледати, а наведени системи чистити по потреби, а најмање свака три мјесеца, о чему се води евиденција.

(3) Јединице локалне самоуправе Републике Српске дужне су да донесу одлуку о формирању димњачарске службе или потпишу уговор са правним лицима или предузетницима који врше ту дјелатност, која подразумијева обавезу чишћења по потреби, а најмање једном годишње и контроле димоводних објеката и уређаја за ложење, изузев индивидуалних стамбених објеката.

(4) Инсталације и уређаји из става 1. овог члана, као и димоводи и ложишта могу се употребљавати само ако су исправни и ако су правилно постављени.

(5) Министар, у сарадњи са министром за просторно уређење, грађевинарство и екологију и министром просвјете и културе, доноси правилник којим се прописују услови и критеријуми за обављање димњачарске дјелатности.

Члан 29.

(1) Запаљиве материје могу се држати и ускладиштавати само у објектима који су за то подешени или преуређени у складу са техничким и другим прописима којима је регулисана ова материја.

(2) Отворена ватра (отворена ложишта, отворени пламен и слично) која се користе у технолошким процесима или у поступку рада у пословном простору могу се употребљавати само у складу са техничким и другим прописима којима је регулисана ова материја.

Члан 30.

(1) При изградњи или реконструкцији водоводне мреже у насељеним мјестима мора се обезбиједити проточни капацитет, притисак и хидрантска мрежа за ефикасно гашење пожара.

(2) Министар доноси правилник којим се прописују технички нормативи за хидрантску мрежу за гашење пожара.

Члан 31.

(1) Субјекти заштите од пожара дужни су да држе у приправности исправне уређаје, алат и опрему за гашење пожара на мјестима која су лако приступачна (подест, ходник, тријем и слично), заштићеним од високих и ниских температура, механичких, хемијских и других оштећења.

(2) У пословном простору у којем, с обзиром на природу посла који се обавља, пријети опасност од избијања или ширења пожара морају се предузети прописане мјере или мјере наложене од надлежног инспектора за заштиту од пожара (држање у приправности одговарајућих справа, алата и других средстава за почетно гашење пожара, као и друге одговарајуће мјере).

Члан 32.

(1) Јединице локалне самоуправе, мјесне заједнице, привредна друштва и друга правна лица, органи управе, предузетници у области пољопривреде и пољопривредни произвођачи за вријеме жетве и вршидбе предузимају посебне мјере заштите стрних усјева од пожара.

(2) Под посебним мјерама заштите стрних усјева од пожара подразумијева се: организовање сталног дежурства, осматрачке службе, службе везе и обавјештења и контрола над спровођењем тих и других мјера заштите од пожара.

(3) Министар, у сарадњи са министром пољопривреде, шумарства и водопривреде, доноси правилник којим се прописују посебне мјере заштите од пожара шума и усјева.

Члан 33.

(1) У објектима у којима се одржавају јавни скупови, приредбе, сајмови и слично, организатори су дужни да за вријеме њиховог трајања обезбиједи ватрогасно-спасилачко дежурство.

(2) У привредним друштвима и другим правним лицима ватрогасно-спасилачко дежурство се организује и у току процеса рада када је повећана опасност од избијања пожара.

(3) Под ватрогасно-спасилачким дежурствима из ст. 1. и 2. овог члана подразумијева се присуство више лица стручно оспособљених за гашење пожара са одговарајућом опремом и средствима за благовремено гашење почетних пожара.

(4) При пројектовању и изградњи високих стамбених објеката и објеката намијењених за јавну употребу у којима се окупља или борави, односно ради већи број лица (болнице, хотели, пансиони, спортске и друге дворане, робне куће, тржни центри површине преко 500 m², аеродроми и други слични објекти) и индустријским објектима обавезно је постављање уређаја који омогућавају откривање и јављање пожара.

(5) При пројектовању и изградњи високих објеката (осим стамбених зграда), зграда архива и документације од посебних вриједности, објеката у којима се обавља трговина, а чија је површина преко 3.500 m², објекта који служе за изложбе површине преко 1.000 m², музеја, биоскопа, позоришта, аеродромских зграда површине преко 1.000 m², поред уређаја из става 4. овог члана, обавезна је уградња уређаја који омогућавају благовремено гашење пожара (стабилни системи за гашење пожара).

(6) Уређаји за откривање и јављање пожара и уређаји за гашење пожара морају се одржавати у исправном стању, у складу са техничким прописима и упутствима произвођача, тако да се обезбиједи њихово стално и несметано функционисање.

(7) У објектима у којима се одвијају технолошки процеси у којима се производе, прерађују, користе и ускладиштавају запаљиве, експлозивне и друге опасне материје, поред уређаја из става 4. овог члана, обавезна је и уградња:

- 1) уређаја који омогућавају благовремено гашење пожара (стабилни системи за гашење пожара) и спречавање његовог ширења,
- 2) уређаја за мјерење концентрације експлозивних смјеса (гасови, паре и прашина),
- 3) других уређаја за контролу безбједног одвијања технолошког процеса, зависно од намјене објеката и опасности од појаве пожара.

(8) Министар доноси правилник којим се прописују технички нормативи за израду техничке документације којом морају бити снабђевени системи, опрема и уређаји за откривање пожара и алармирање.

Члан 34.

(1) Страно привредно друштво које ставља у промет уређаје, опрему и средства за заштиту од пожара и експлозија дужно је да прије стављања у промет прибави атест (исправу) регистроване или овлашћене организације, у складу са прописом којим се уређује стандардизација у Републици Српској, а за опрему која се користи у технолошким и другим процесима са лакозапаљивим или експлозивним материјама дужно је да Министарству, у сједишту, достави доказ о извршеном испитивању њихове усклађености са прописима и стандардима о заштити од пожара и експлозија земље поријекла.

(2) За стављање у промет уређаја, опреме и средстава за заштиту од пожара и експлозија из става 1. овог члана и уређаја из члана 33. став 6. овог закона и услове за редовно испитивање и сервисирање потребно је прибавити мишљење Министарства, у сједишту.

Члан 35.

(1) Корисници ручних и превозних апарата за гашење почетног пожара дужни су да обезбиједи редовно испитивање апарата према упутству произвођача, односно стандардима, а најмање једном у шест мјесеци.

(2) Испитивање апарата из става 1. овог члана, који се налазе у употреби, може вршити привредно друштво и друго правно лице и предузетник који су регистровани за ту дјелатност, а имају одговарајућу техничку опрему, пословни простор и стручне раднике и који за то добију одобрење Министарства на период од пет година.

(3) О извршеним испитивањима и прегледима води се евиденција, која садржи идентификациони број апарата, име радника који врши испитивање и датум испитивања.

(4) Министар доноси правилник којим се уређује вођење евиденција из става 3. овог члана.

(5) Министар доноси правилник којим се прописују посебни услови који морају бити испуњени за вршење контролног испитивања апарата за гашење почетног пожара.

Члан 36.

(1) Корисник објекта у којем су уграђени системи за дојаву и гашење пожара, хидрантска мрежа, уређаји за контролу и заштитно дјеловање и уређаји за спречавање ширења пожара, дужан је да обезбиједи њихову исправност, функционалност, као и њихово редовно испитивање према техничким прописима и упутству произвођача, а најмање једном годишње, о чему се води евиденција.

(2) Испитивање хидрантске мреже може вршити привредно друштво и друго правно лице које је регистровано за обављање те дјелатности, а има одговарајућу опрему и запослене раднике са најмање средњом стручном спремом техничке струке и положеним стручним испитом за рад на пословима заштите од пожара.

(3) Испитивање хидрантске мреже за властите објекте може вршити привредно друштво и друго правно лице, под условом да има одговарајућу опрему и запослене раднике са најмање средњом стручном спремом техничке струке и положеним стручним испитом за рад на пословима заштите од пожара.

(4) Привредно друштво и друго правно лице сачињавају записник о извршеном испитивању, који потписују лице које је извршило испитивање и одговорно лице које има завршен студиј техничког смјера – први циклус студија са остварених најмање 180 ECTS бодова или еквивалент, и положен стручни испит за рад на пословима заштите од пожара.

(5) Одговорно лице из става 4. овог члана може бити и лице које је извршило испитивање хидрантске мреже из ст. 1. и 3. овог члана.

Члан 37.

(1) Привредна друштва и друга правна лица и органи управе дужни су да општим актом утврде мјере и радње у вези са спровођењем и унапређивањем заштите од пожара и одреде радника који је одговоран за спровођење мјера заштите од пожара и стручно оспособљен за вршење послова заштите од пожара.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, привредна друштва и друга правна лица и

органи управе могу повјерити спровођење мјера заштите од пожара привредном друштву, другом правном лицу или предузетнику који су оспособљени и регистровани за ту дјелатност и имају у радном односу најмање једно запослено лице са положеним стручним испитом за рад на пословима заштите од пожара, којима достављају све податке битне за безбједност радника са становишта заштите од пожара.

(3) Субјекти заштите од пожара, разврстани у одговарајућу категорију степена ризика угрожености од пожара, дужни су да организују заштиту од пожара, у складу са рјешењем о разврставању.

(4) Субјекти заштите од пожара, полазећи од својих услова и потреба, а у складу са прописима о заштити од пожара, утврђују општим актом:

- 1) радна упутства која морају садржавати мјере заштите од пожара за све технолошке јединице гдје постоји опасност од пожара, уз разраду обавеза према радном упутству и другим прописима сваког појединог радника у вези са контролом и спровођењем прописа из области заштите од пожара, као и мјерама прве помоћи и мјерама за евакуацију радника,
- 2) организацију, дјелокруг и овлашћење службе заштите од пожара,
- 3) начин вршења унутрашње контроле спровођења заштите од пожара, те дужности, одговорности и овлашћења радника који ту контролу непосредно врше, стручну спрему руководиоца службе и других радника који обављају послове заштите од пожара,
- 4) поступак и начин упознавања радника приликом ступања на рад или распоређивања на друго радно мјесто са опасностима од пожара које се тичу тог радног мјеста, као и начин обучавања радника у руковању средствима и опремом за гашење пожара,
- 5) просторије, просторе и мјеста на којима се не смије производити, користити или преносити отворена ватра,
- 6) врсту и количину опреме и средстава за гашење пожара, распоред опреме и средстава, као и вријеме повремених испитивања њихове исправности,
- 7) задатке и одговорности радника који руководе пословима у вези са спровођењем заштите од пожара,
- 8) одговорност радника због непридржавања прописаних мјера заштите од пожара,
- 9) дужности и понашање радника у случају избијања пожара,
- 10) начин сарадње службе заштите од пожара са осталим службама које раде на унапређивању заштите од пожара, службом заштите на раду, системом органа цивилне заштите, службом хитне помоћи и овлашћеним привредним друштвима и другим правним лицем из члана 26. овог закона.

(5) Одговорно лице из става 1. овог члана, радник привредног друштва, другог правног лица и предузетник којем је повјерено спровођење мјера заштите од пожара, као и руководиоца посебно организоване службе заштите од пожара из става 4. тачка 3) овог члана може бити лице које има најмање средњу стручну спрему техничког смјера и положен стручни испит за обављање послова заштите од пожара.

(6) Министар доноси програм и начин полагања стручног испита за раднике из става 5. овог члана.

(7) Одговорно лице из става 1. овог члана не сматра се одговорним за посљедице настале усљед законом предузетих активности на пословима заштите од пожара.

(8) Одговорно лице из става 1. овог члана има право да захтијева од субјекта из

члана 9. став 4. овог закона да предузму одговарајуће мјере и да их упозна са приједлозима за ублажавање опасности од пожара за раднике.

Члан 38.

Привредна друштва и друга правна лица и органи управе на захтјев Републичке управе за инспекцијске послове (у даљем тексту: Инспекторат) достављају општи акт о заштити од пожара.

Члан 39.

(1) Привредна друштва и друга правна лица и органи управе дужни су да обезбиједи обуку која се састоји од информисања и упознавања сваког радника према посебно утврђеном програму у вези са опасношћу од пожара које се тичу послова и задатака на које је распоређен, као и о мјерама и средствима за гашење пожара, практичној употреби приручних апарата, уређаја и опреме и средстава за гашење пожара и да их упознају са материјалном и другом одговорношћу због непридржавања прописаних мјера заштите од пожара приликом:

- 1) запошљавања,
- 2) премјештаја или промјене посла,
- 3) увођења нове радне опреме или промјене опреме,
- 4) увођења нових технологија.

(2) Субјекти заштите од пожара дужни су да једанпут у току три године врше проверу знања радника из става 1. овог члана, о чему се води евиденција.

(3) Обука радника из става 1. овог члана спроводи се у току радног времена.

(4) Одредбе ст. 1, 2. и 3. овог члана примјењују се и на предузетнике.

Члан 40.

(1) Директор привредног друштва или другог правног лица, односно руководилац који руководи органом управе или другим органом, руководни радници у привредном друштву и правном лицу, односно радници са посебним овлашћењима у органу управе, консултују раднике и омогућавају им учествовање у расправама о свим питањима која се односе на безбједност са становишта заштите од пожара.

(2) У стамбеним зградама, стамбено-пословним зградама, стамбеним зградама са гаражама и пословним зградама, за које је посебним прописима предвиђено формирање заједнице етажних власника, за спровођење прописаних и наложених мјера заштите од пожара одговорни су органи заједнице формирану у складу са тим прописима, а у осталим зградама одговоран је власник зграде.

(3) Субјекти заштите од пожара који имају закључен уговор са овлашћеном установом не ослобађају се одговорности за обављање послова заштите од пожара.

(4) Субјекти из ст. 1. и 2. овог члана ослобађају се одговорности у случају када су пожари настали као посљедица више силе која је ван њихове контроле или посебних догађаја чије посљедице није било могуће предвидјети.

Члан 41.

Осигуравајућа друштва која послују на територији Републике Српске о свим сазнањима очигледне повреде закона и других прописа, приликом утврђивања ризика и процјене штете настале од пожара, без одгађања обавјештавају надлежну организациону јединицу Министарства.

ГЛАВА V ОРГАНИЗАЦИЈА ВАТРОГАСНО-СПАСИЛАЧКЕ СЛУЖБЕ

Члан 42.

(1) Ради учествовања у спровођењу превентивних мјера заштите од пожара, које су у функцији благовремености и повећања ефикасности ватрогасно-спасилачке интервенције, гашење пожара и спасавање људи и имовине угрожених пожаром и елементарним непогодама, спровођење мјера заштите од пожара утврђених планом заштите од пожара јединице локалне самоуправе, пружање техничке помоћи у незгодама и опасним ситуацијама, те обављање и других послова у еколошким и другим несрећама, оснивају се ватрогасно-спасилачке јединице.

(2) Ватрогасно-спасилачке јединице могу бити професионалне ватрогасно-спасилачке јединице и добровољне ватрогасно-спасилачке јединице.

(3) Професионалне ватрогасно-спасилачке јединице оснивају се у складу са овим законом за подручје јединице локалне самоуправе или за дио тог подручја као територијалне ватрогасно-спасилачке јединице, а у привредним друштвима и другим правним лицима као предузетничке ватрогасно-спасилачке јединице.

(4) Добровољне ватрогасно-спасилачке јединице формирају се у ватрогасним друштвима, а могу се формирати и у привредним друштвима и другим правним лицима, јединицама локалне самоуправе, органима управе и другим органима.

(5) Ватрогасно-спасилачке јединице остварују задатке јединица цивилне заштите у складу са прописима којима се уређује област заштите и спасавања у ванредним ситуацијама.

Члан 43.

(1) Територијална ватрогасно-спасилачка јединица оснива се одлуком скупштине јединице локалне самоуправе, као посебна унутрашња организациона јединица административне службе јединице локалне самоуправе.

(2) Предузетничке ватрогасно-спасилачке јединице оснивају привредна друштва и друга правна лица.

Члан 44.

(1) Двије или више јединица локалне самоуправе могу споразумно основати заједничку територијалну ватрогасно-спасилачку јединицу.

(2) Јединица локалне самоуправе може споразумно са једним или више привредних друштава и других правних лица основати заједничку професионалну

ватрогасно-спасилачку јединицу.

(3) Два или више привредних друштава и друга правна лица могу споразумно основати заједничку предузетничку ватрогасно-спасилачку јединицу.

Члан 45.

Територијалном ватрогасно-спасилачком јединицом руководи старјешина територијалне ватрогасно-спасилачке јединице, којег именује градоначелник, односно начелник јединице локалне самоуправе, на основу спроведеног јавног конкурса.

Члан 46.

(1) За старјешину професионалне ватрогасно-спасилачке јединице из члана 45. овог закона може се именовати лице које има завршен студиј првог циклуса са остварених најмање 180 ECTS бодова или еквивалентом, техничког или друштвеног смјера.

(2) Старјешина професионалне ватрогасно-спасилачке јединице може имати замјеника, који испуњава услове из става 1. овог члана.

Члан 47.

(1) У јединицама локалне самоуправе са више од 20.000 становника обавезно се оснива територијална ватрогасно-спасилачка јединица.

(2) У јединицама локалне самоуправе до 20.000 становника обавезно се оснива територијална ватрогасно-спасилачка јединица или добровољна ватрогасно-спасилачка јединица способна за гашење пожара.

Члан 48.

(1) Ватрогасно-спасилачке јединице дужне су да међусобно сарађују у гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром и у ванредним ситуацијама.

(2) У складу са одлуком Владе или закљученим уговором о међународној сарадњи, ватрогасно-спасилачке јединице сарађују са ватрогасно-спасилачким јединицама сусједних држава ради гашења пожара и спасавања људи и имовине угрожених пожаром.

Члан 49.

(1) Ватрогасно-спасилачке јединице и добровољне ватрогасно-спасилачке јединице доносе годишњи план и програм за стручно оспособљавање и усавршавање ватрогасаца-спасилаца и њихову спремност за брзо и ефикасно дјеловање у извршавању задатака, као и начин вршења провјере стручног знања ватрогасаца-спасилаца.

(2) Министарство, у сједишту, даје сагласност на план и програм из става 1. овог члана, а контролу над његовим извршавањем врши надлежна организациона јединица Министарства.

(3) Ватрогасно-спасилачке јединице из става 1. овог члана, након извршавања плана и програма стручно оспособљавања и усавршавања ватрогасаца-спасилаца,

организују провјеру стручног знања ватрогасаца-спасилаца.

(4) Ватрогасац-спасилац који приликом провјеравања стручног знања не покаже задовољавајући успјех не може наставити рад на пословима и задацима на које је распоређен.

Члан 50.

(1) Ватрогасно-спасилачке јединице воде евиденцију о пожарима и елементарним непогодама, као и евиденцију о учешћу у гашењу пожара и спасавању људи и имовине.

(2) Ватрогасно-спасилачке јединице и добровољне ватрогасно-спасилачке јединице из члана 47. овог закона, на захтјев скупштине јединице локалне самоуправе, достављају сталне и повремене извјештаје који се тичу послова заштите од пожара, а након извршене интервенције на гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром, достављају извјештај о интервенцији у надлежну организациону јединицу Министарства.

Члан 51.

Током вршења дужности ватрогасци-спасиоци носе униформу, а при гашењу пожара и спасавању људи и имовине носе и заштитну опрему.

Члан 52.

(1) Ватрогасно-спасилачке јединице и добровољне ватрогасно-спасилачке јединице морају имати најмање 12 ватрогасаца-спасилаца.

(2) Приликом утврђивања броја ватрогасаца-спасилаца у свим ватрогасно-спасилачким јединицама води се рачуна о способности и спремности ватрогасно-спасилачке јединице тако да свака смјена која је на дужности буде по свом бројном саставу и техничкој опреми способна за ефикасно гашење пожара.

(3) У свакој смјени присутан је број ватрогасаца-спасилаца одређен планом заштите од пожара.

(4) Током обављања послова и задатака ватрогасац-спасилац не смије бити под утицајем алкохола или опојних дрога или психотропних супстанци.

(5) Техничка опрема и средства за гашење пожара морају бити исправна и одржавају се према упутству произвођача, о чему се води евиденција.

(6) Ватрогасно-спасилачке јединице обезбјеђују минимум ватрогасно-спасилачке опреме на основу плана заштите од пожара јединице локалне самоуправе.

Члан 53.

(1) Ватрогасац-спасилац у ватрогасно-спасилачким јединицама из члана 47. овог закона може бити лице које, поред општих услова, испуњава и сљедеће посебне услове:

- 1) да има најмање стручну спрему квалификованог радника одговарајуће техничке струке (ватрогасне, грађевинске, металске, браварске, хемијске, електричарске и друге струке),
- 2) да није старије од 25 година,

3) да је здравствено и психофизички способно за вршење послова гашења пожара и спасавања људи и имовине.

(2) Министар надлежан за послове здравља и социјалне заштите доноси правилник којим се прописују здравствени и психофизички услови из става 1. тачка 3) овог члана који морају бити испуњени.

(3) Лице из става 1. овог члана може учествовати у гашењу пожара ако је положило стручни испит за ватрогасца-спасиоца у професионалној ватрогасно-спасилачкој јединици.

(4) Општим актом територијалне ватрогасно-спасилачке јединице, односно привредног друштва и другог правног лица које је основало предузетничку ватрогасно-спасилачку јединицу могу се прописати и други посебни услови за обављање послова и задатака ватрогасца-спасиоца.

Члан 54.

(1) Стручни испит за руководиоца акције гашења пожара полажу старјешине професионалних ватрогасно-спасилачких јединица, њихови замјеници, радници професионалних ватрогасно-спасилачких јединица који руководе јединицом за гашење пожара, као и руководиоци добровољних ватрогасно-спасилачких јединица који руководе јединицом у гашењу пожара.

(2) Изузетно од одредбе става 1. овог члана, чланови (ватрогасци-спасиоци) добровољних ватрогасно-спасилачких јединица који те дужности не обављају професионално, полажу испит за руководиоца акције гашења пожара, односно за звање ватрогасац-спасилац у добровољној ватрогасно-спасилачкој јединици по правилима Ватрогасног савеза Републике Српске.

(3) Старјешина из члана 45. овог закона дужан је да положи стручни испит за руководиоца акције гашења пожара, у року од шест мјесеци од дана именовања.

(4) Радници професионалних ватрогасно-спасилачких јединица који руководе јединицом за гашење пожара, као и руководиоци добровољних ватрогасно-спасилачких јединица из става 1. овог члана који руководе јединицом у гашењу пожара, могу полагати стручни испит за руководиоца акције гашења пожара ако имају положен стручни испит за ватрогасца-спасиоца у професионалној ватрогасно-спасилачкој јединици и годину дана радног искуства на пословима ватрогасца-спасиоца, након положеног стручног испита за ватрогасца-спасиоца.

(5) Министар доноси подзаконске акте о програму и начину полагања стручног испита за професионалне ватрогасце-спасиоце и руководиоце акције гашења пожара, униформи и функционалним ознакама ватрогасаца-спасилаца у професионалним ватрогасно-спасилачким јединицама и правила службе у ватрогасно-спасилачким јединицама.

Члан 55.

(1) Стручни испит из члана 54. става 1. овог закона, као и стручни испит из члана 53. став 3. овог закона полаже се пред испитном комисијом, коју именује надлежна организациона јединица Министарства.

(2) Комисију из става 1. овог члана чини пет чланова од којих је један члан из Министарства, у сједишту, три члана из надлежне организационе јединице Министарства, а један члан из Ватрогасног савеза Републике Српске.

(3) Ватрогасно-спасилачка јединица сноси трошкове полагања стручног испита ако је кандидата упутила на полагање.

(4) Висину трошкова за полагање стручног испита одређује министар.

Члан 56.

(1) У ватрогасно-спасилачким јединицама из члана 47. овог закона рад се одвија у смјенама, с тим што рад у једној смјени не може трајати дуже од 12 сати.

(2) Рад у једној смјени може се продужити само ако је то неопходно за гашење пожара и спасавање људи и имовине, као и за вршење неодложних послова и задатака одређених општим актом ватрогасно-спасилачке јединице.

Члан 57.

Ради организованог добровољног учествовања грађана у гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром и елементарним непогодама, као и ради превентивне дјелатности, пропагирања ватрогасства и вршења других задатака у вези са заштитом од пожара, у складу са овим законом и планом заштите од пожара, физичка лица и привредна друштва и друга правна лица могу оснивати ватрогасна друштва.

Члан 58.

(1) Ватрогасно друштво у свом саставу мора имати добровољну ватрогасно-спасилачку јединицу обучену за гашење пожара.

(2) Рок у којем се формира добровољна ватрогасно-спасилачка јединица, као и број ватрогасаца-спасилаца утврђује се статутом ватрогасног друштва.

(3) Лице које није навршило 18 година не може бити у саставу добровољне ватрогасно-спасилачке јединице, односно вршити гашење пожара.

(4) У добровољне ватрогасно-спасилачке јединице могу се ангажовати и професионални ватрогасци-спасиоци.

(5) У добровољним ватрогасно-спасилачким јединицама старјешине ватрогасно-спасилачке јединице и руководиоци акције гашења пожара у смјенама, послове и задатке обављају професионално.

Члан 59.

(1) У добровољној ватрогасно-спасилачкој јединици старјешина и руководилац акције гашења пожара у смјенама морају испуњавати исте услове за заснивање радног односа као и старјешина и руководилац акције гашења пожара у територијалној ватрогасно-спасилачкој јединици.

(2) За професионално обављање послова старјешине и руководиоца акције гашења пожара у добровољним ватрогасно-спасилачким јединицама, осим добровољних ватрогасно-спасилачких јединица, може се примити на рад лице које испуњава услове из члана 53. став 1. т. 1) и 3) и члана 54. став 4. овог закона.

(3) За професионалног ватрогасца-спасиоца у саставу добровољне ватрогасно-спасилачке јединице може се примити на рад лице које испуњава услове прописане за ватрогасца-спасиоца у професионалној ватрогасно-спасилачкој јединици

из члана 53. ст. 1. и 4. овог закона.

(4) Професионални ватрогасци-спасиоци у добровољним и предузетничким ватрогасно-спасилачким јединицама имају иста права, обавезе и одговорности које су овим законом утврђене за професионалне ватрогасце-спасиоце у територијалним ватрогасно-спасилачким јединицама.

Члан 60.

(1) Ватрогасци-спасиоци у добровољним ватрогасно-спасилачким јединицама врше послове бесплатно.

(2) Лицима из става 1. овог члана која у добровољној ватрогасно-спасилачкој јединици обављају послове и задатке, а нису у радном односу, скупштина јединице локалне самоуправе, као и ватрогасно друштво могу одредити новчану награду.

Члан 61.

Привредно друштво или друго правно лице може одредити новчану награду ватрогасцима-спасиоцима добровољне ватрогасно-спасилачке јединице или одредити као мјерило за учествовање у расподјели средстава за плате.

Члан 62.

(1) Јединице локалне самоуправе, привредна друштва и друга правна лица, органи управе и предузетници помажу ватрогасна друштва у спровођењу активности за које су основана.

(2) Ако се планом заштите од пожара предвиђају обавезе ватрогасног друштва, односно добровољне ватрогасно-спасилачке јединице у гашењу пожара, спасавању људи и имовине угрожених пожаром и елементарним непогодама, јединице локалне самоуправе, привредна друштва и друга правна лица, органи управе дужни су у том случају да добровољној ватрогасно-спасилачкој јединици обезбиједи средства за вршење задатака који произлазе из плана заштите од пожара.

(3) У добровољним ватрогасно-спасилачким јединицама из става 2. овог члана мора се обезбиједити да у свакој смјени буде распоређен најмање један радник са положеним стручним испитом за руководиоца акције гашења пожара.

Члан 63.

(1) Чланови добровољних ватрогасно-спасилачких јединица који су у радном односу имају право на накнаду плате за вријеме одсуствовања са рада, када у саставу ватрогасно-спасилачке јединице учествују ради гашења пожара, спасавања људи и имовине угрожених пожаром или елементарним непогодама.

(2) Накнаду плате из става 1. овог члана исплаћује радницима привредно друштво и друго правно лице, орган управе и предузетник код којег су запослени.

(3) Ако се на тражење овлашћеног лица гашење пожара, односно спасавање људи и имовине врши на подручју друге јединице локалне самоуправе, накнада из става 2. овог члана врши се на терет те јединице локалне самоуправе, ако јединица локалне самоуправе у којој се налази сједиште ватрогасно-спасилачке јединице одбије

да плати накнаду.

(4) Накнада из ст. 2. и 3. овог члана исплаћује се у висини плате коју би радник остварио да је обављао своје редовне послове и задатке.

(5) Чланови добровољне ватрогасно-спасилачке јединице који нису у радном односу, када учествују у гашењу пожара или спасавању људи и имовине могу од јединице локалне самоуправе тражити накнаду у року од 30 дана од дана извршене акције гашења пожара, односно спасавања, а висину накнаде утврђује скупштина јединице локалне самоуправе.

Члан 64.

(1) Ради остваривања заједничких циљева, ватрогасна друштва и професионалне ватрогасно-спасилачке јединице на подручју једне или више јединица локалне самоуправе могу се удруживати у ватрогасни савез.

(2) Ватрогасни савез из става 1. овог члана и ватрогасно-спасилачке јединице, као и ватрогасна друштва могу се удруживати у Ватрогасни савез Републике Српске.

(3) Ватрогасни савез Републике Српске, поред послова и задатака утврђених статутом, врши сљедеће послове и задатке:

- 1) прати спровођење планова заштите од пожара и предлаже мјере за унапређивање ватрогасства и за усклађивање планова заштите од пожара према стварним потребама,
- 2) пружа стручну помоћ ватрогасним савезима, ватрогасним друштвима и ватрогасно-спасилачким јединицама,
- 3) у сарадњи са ватрогасно-спасилачким јединицама и ватрогасним друштвима врши стручно оспособљавање ватрогасаца-спасилаца и утврђује план и програм оспособљавања руководиоца и ватрогасаца-спасилаца у добровољним ватрогасно-спасилачким јединицама,
- 4) доноси правила којима се уређују поједина питања за која су чланови савеза заинтересовани да буду јединствено регулисана,
- 5) пропагира ватрогасство и предузима мјере за његово развијање и унапређивање.

ГЛАВА VI ГАШЕЊЕ ПОЖАРА

Члан 65.

(1) Физичко лице дужно је да по сазнању о пожару обавијести ватрогасно-спасилачку јединицу, оперативни центар јединице локалне самоуправе или полицијску станицу, ако није у могућности да угаси пожар или отклони непосредну опасност од избијања пожара.

(2) Привредно друштво и друго правно лице, орган управе и предузетник, у случају сазнања о пожару о томе одмах обавјештавају најближу ватрогасно-спасилачку јединицу, оперативни центар јединице локалне самоуправе или полицијску станицу.

Члан 66.

(1) Након сазнања о пожару, ватрогасно-спасилачка јединица одмах приступа његовом гашењу, спасавању људи и имовине угрожених пожаром, без обзира на то о чијим материјалним добрима је ријеч.

(2) На начин из става 1. овог члана, ватрогасно-спасилачка јединица учествује и у отклањању посљедица у елементарним непогодама и тежим несрећама, у оквиру дјелокруга послова, односно према способности и опремљености.

Члан 67.

(1) Ако ватрогасно-спасилачка јединица не може да угаси пожар, старјешина јединице затражиће помоћ од других ватрогасно-спасилачких јединица са подручја јединице локалне самоуправе или од најближе јединице или формације Оружаних снага Босне и Херцеговине.

(2) Ватрогасно-спасилачке јединице од којих је затражена помоћ дужне су да пруже помоћ у складу са планом заштите од пожара јединице локалне самоуправе.

(3) У гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром учествује Републичка управа цивилне заштите.

(4) Ако се гашење пожара или спасавање људи и имовине не може постићи на начин одређен у ставу 1. овог члана, градоначелник, односно начелник јединице локалне самоуправе може затражити од других градоначелника, односно начелника јединице локалне самоуправе да учествују са својим ватрогасно-спасилачким јединицама у гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром.

(5) Градоначелници, односно начелници јединица локалне самоуправе дужни су да пруже тражену помоћ, а помоћ пружају по захтјеву Републичке управе цивилне заштите и обезбјеђују неопходан број ватрогасаца-спасилаца и техничке опреме за заштиту од пожара на свом подручју.

Члан 68.

Гашењем пожара руководи старјешина или други руководилац ватрогасно-спасилачке јединице која је прва почела да гаси пожар, уколико се старјешине, односно руководиоци ватрогасно-спасилачких јединица које учествују у гашењу пожара другачије не договоре.

Члан 69.

Ради ефикаснијег и несметаног гашења пожара и спасавања људи и имовине, руководилац гашења пожара може да:

- 1) забрани приступ непозваним лицима у близини мјеста пожара, као и саобраћај поред тог мјеста,
- 2) нареди евакуацију лица и уклањање ствари из сусједних објеката који су угрожени пожаром, као и да предузме мјере за обезбјеђење ствари које су евакуисане,
- 3) нареди прекид довођења електричне енергије и плина,
- 4) нареди дјелимично или потпуно рушење објекта преко кога би се пожар могао

- проширити, ако се ширење пожара не може спријечити на други начин,
- 5) ограничи дјелимично или потпуно довод воде другим потрошачима у зони у којој се појави пожар или у цијелом насељу ради обезбјеђења потребне количине воде за гашење пожара,
 - 6) нареди коришћење воде из оближњих бунара, цистерни, резервоара, канала и слично, који припадају привредним друштвима и другим правним лицима, органима управе и другим органима и предузетницима,
 - 7) нареди коришћење возила привредног друштва и других правних лица, органа управе и других органа, предузетника и физичких лица ради превозења настрадалих у пожару до најближе здравствене установе,
 - 8) насилно отвори закључани објекат или просторију ради гашења пожара и спасавања људи и имовине,
 - 9) нареди лицима која станују у непосредној близини мјеста пожара, као и лицима која се затекну на мјесту пожара да пруже помоћ у гашењу пожара и спасавању људи и имовине,
 - 10) нареди употребу средстава за узбуњивање и обавјештавање ради бржег окупљања ватрогасаца-спасилаца.

Члан 70.

(1) У случају избијања пожара већих размјера, опасности од наглог ширења пожара, опасности да пожар угрози живот људи или имовине у већем обиму, када расположиве ватрогасно-спасилачке јединице не могу сузбити пожар, градоначелник, односно начелник на подручју јединице локалне самоуправе може наредити свим способним физичким лицима на подручју јединице локалне самоуправе старијим од 18 година да учествују у гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром и да за потребе гашења дају на располагање алат, превозна, техничка и друга средства.

(2) Гашењем пожара и спасавањем људи и имовине у случају из става 1. овог члана руководи градоначелник, односно начелник јединице локалне самоуправе, односно лице које овласти градоначелник, односно начелник, а ако је пожар захватио подручје више јединица локалне самоуправе – Републичка управа цивилне заштите.

(3) Градоначелник, односно начелник јединице локалне самоуправе може у случајевима из става 1. овог члана наредити субјектима заштите од пожара да за потребе гашења ставе на располагање потребан број људи, алат, превозна, техничка и друга средства потребна за гашење пожара и спасавање људи и имовине.

(4) На лица која по одредбама става 3. овог члана учествују у гашењу пожара примјењују се одредбе прописа о здравственом осигурању ако то право не могу остварити по другом основу.

Члан 71.

Територијалне ватрогасно-спасилачке јединице дужне су да у гашењу пожара пруже помоћ војним ватрогасно-спасилачким јединицама, на захтјев војног старјешине.

Члан 72.

Чланови ватрогасних друштава за вријеме стручног оспособљавања и усавршавања, као и учествовања у гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром и елементарним непогодама, у вршењу задатака своје ватрогасно-спасилачке јединице, као и лица која учествују у гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром у вршењу својих дужности у складу са одредбама чл. 65. и 70. овог закона, имају права из здравственог осигурања у складу са законом.

Члан 73.

(1) Ватрогасно-спасилачке јединице које по захтјеву за пружање помоћи учествују у гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром и елементарним непогодама изван подручја свог дјеловања имају право на накнаду стварне штете проузроковане на техничкој опреми, као и накнаду неопходних трошкова које су имале при учествовању у гашењу пожара (оштећена опрема, средства утрошена за гашење пожара, гориво, дневнице и друго).

(2) Накнаду штете из става 1. овог члана сноси јединица локалне самоуправе која је тражила помоћ, а јединица локалне самоуправе која је исплатила накнаду може да тражи поврат исплаћене накнаде од привредног друштва и другог правног лица или предузетника чија је имовина спасавана.

Члан 74.

(1) Накнаду у висини стварне штете привредним друштвима и другим правним лицима, предузетницима и физичким лицима у случајевима из члана 69. т. 4), 6) и 7) овог закона плаћа јединица локалне самоуправе на чијем подручју је пожар гашен.

(2) Висину штете из става 1. овог члана утврђује скупштина јединице локалне самоуправе.

ГЛАВА VII

НАДЗОР НАД СПРОВОЂЕЊЕМ МЈЕРА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 75.

(1) Управни надзор над спровођењем овог закона врши Министарство.

(2) Надзор над спровођењем мјера заштите од пожара одређених овим законом и плановима заштите од пожара, као и над спровођењем прописа о техничким нормативима у вези са заштитом од пожара врши Инспекторат.

(3) Инспекцијске послове из става 2. овог члана из области заштите од пожара врше инспектори за заштиту од пожара.

(4) Контролу над радом ватрогасно-спасилачке јединице у вези са спремношћу и техничком опремљеношћу јединице, стручним оспособљавањем и усавршавањем ватрогасаца-спасилаца и способношћу ватрогасно-спасилачке јединице за гашење пожара врши надлежна организациона јединица Министарства.

(5) Изузетно од става 2. овог члана, контролу над примјеном прописа о

техничким нормативима заштите од пожара код привредних друштава или других правних лица која уз техничку документацију за грађење израђују прилоге и елаборате заштите од пожара врши инспектор за експлозивне материје и послове заштите од пожара у Министарству.

(6) Надлежна организациона јединица Министарства врши надзор над примјеном прописа заштите од пожара у техничкој документацији за грађење објеката и изграђених објеката, у поступку давања сагласности из чл. 23. и 27. овог закона, као и преглед документације и контролу усаглашености документације и стварног стања објеката, у поступку категоризације угрожености од пожара.

Члан 76.

(1) Ватрогасно-спасилачке јединице из члана 47. овог закона, посредством радника, врше поједине стручне послове надзора који се односе на благовременост и повећање ефикасности ватрогасно-спасилачке интервенције, функционалност и исправност водозахвата, хидраната, апарата за гашење пожара, димовода, одлагања запаљивих течности и гасова и других запаљивих материјала у подрумима, на таванима и другим мјестима која представљају опасност, проходност пожарних путева и прилаза електричним разводним таблама, хидрантима, апаратима, блокадним вентилима гасних инсталација и инсталација са запаљивим течностима, забрану коришћења отвореног пламена и пушења на пожарно угроженим просторима.

(2) Послове из става 1. овог члана могу вршити само руководиоци акције гашења пожара.

(3) О извршеној контроли сачињава се записник са приједлогом мјера за отклањање узрока који могу да доведу до избијања и ширења пожара, који се доставља власнику, односно кориснику објекта.

(4) Ако власник, односно корисник објекта не изврши предложене мјере из става 3. овог члана, ватрогасно-спасилачка јединица из става 1. овог члана о томе одмах обавјештава Инспекторат.

(5) Надзор над вршењем послова из става 1. овог члана врши Инспекторат.

Члан 77.

(1) У вршењу инспекцијског надзора надлежни инспектор, поред општих овлашћења прописаних Законом о инспекцијама, има овлашћење и да:

- 1) наложи да се преуреди, премјесте, односно демантирају димњаци, пећи, инсталације и други уређаји од којих пријети опасност да изазову пожар,
- 2) наложи да се изврши поправка, реконструкција, доградња и преградња на објектима, инсталацијама и уређајима у сврху спречавања, избијања и ширења пожара,
- 3) забрани употребу објекта или постројења ако се њиховим преуређењем или другим мјерама не може отклонити опасност од пожара за такве или сусједне објекте,
- 4) наложи уклањање грађевинских и других препрека, инсталација и уређаја који би у случају избијања пожара представљали сметњу за брзо и ефикасно спасавање људи и имовине и гашења пожара,
- 5) забрани пушење и употребу отворене ватре и свјетиљки са отвореним

пламеном на простору гдје се користе експлозивне материје, запаљиве течности и гасови, као и друге лакозапаљиве материје,

- 6) наложи да се изврши поправка, реконструкција, доградња и преградња на објектима ради спречавања убацавања предмета извана који би могли проузроковати пожар,
- 7) наложи да се уведе стални надзор на мјестима гдје су смјештене запаљиве материје,
- 8) наложи да се изврши набавка неопходне ватрогасно-спасилачке опреме и средстава за гашење пожара, у складу са планом или правилником о заштити од пожара, као и њихово чување и одржавање у исправном стању,
- 9) наложи да се врши редовно отклањање отпадних материјала и других предмета са мјеста на којима представљају опасност за настанак пожара,
- 10) наложи да се изврши обиљежавање пожарних путева и редовно врши њихово одржавање,
- 11) забрани даље извођење радова док извођач радова не предузме потребне мјере за спречавање избијања и ширења пожара и не обезбиједи потребна средства и опрему за гашење пожара,
- 12) забрани даљу градњу објекта док се не отклоне недостаци у пројектној документацији израђеној супротно прописима, стандардима и другим нормативима заштите од пожара,
- 13) забрани паљење корова и другог пољопривредног отпада, лицима која не предузму неопходне радње у циљу спречавања ширења ватре,
- 14) нареди предузимање и других мјера прописаних техничким прописима, ради спречавања избијања и ширења пожара.

(2) Прије одређивања мјера из става 1. т. 1) до 4) овог члана инспектор може одредити и стручни комисијски преглед објекта и постројења.

(3) Инспектор за експлозивне материје и послове заштите од пожара у вршењу контроле над радом ватрогасно-спасилачке јединице има овлашћење и дужност да предузме сљедеће мјере:

- 1) наложи ватрогасно-спасилачкој јединици или надлежном органу јединице локалне самоуправе да набави техничку опрему и средства која недостају, у складу са планом заштите од пожара (јединице локалне самоуправе или привредног друштва) и програмом опремања ватрогасно-спасилачке јединице,
- 2) наложи поправак постојеће ватрогасно-спасилачке опреме и средстава,
- 3) наложи стручно оспособљавање и усавршавање ватрогасаца-спасилаца,
- 4) нареди предузимање и других мјера ради укупног побољшања ефикасности ватрогасно-спасилачке јединице.

(4) Инспектор за експлозивне материје и послове заштите од пожара у вршењу контроле примјене прописа о техничким нормативима заштите од пожара код привредних друштава и других правних лица који уз техничку документацију за грађење израђују прилоге и елаборате заштите од пожара из чл. 24. и 25. овог закона има овлашћење и дужност да предузме сљедеће мјере:

- 1) рјешењем наложи привредном друштву и другом правном лицу да у одређеном року отклони недостатке у техничкој документацији и усклади је са одговарајућим техничким прописима,
- 2) наложи привредном друштву и другом правном лицу да у одређеном року изврши поуну радних мјеста са одговарајућим бројем радника у складу са

- чланом 25. овог закона, потребних за израду елабората заштите од пожара,
- 3) да укине овлашћење које је издато привредном друштву и другом правном лицу у складу са чланом 26. ст. 1. и 2. овог закона.

(5) Жалба на рјешење из става 4. тачка 3) овог члана не одгађа извршење рјешења.

Члан 78.

Ако се утврди да се при коришћењу објекта или дијела објекта или инсталација или уређаја не спроводе прописане или наложене мјере заштите од пожара, па због тога пријети непосредна опасност од избијања пожара, инспектор за заштиту од пожара забрањује даље коришћење објекта или дијела објекта или инсталација или уређаја док се прописана, односно наложена мјера не спроведе.

Члан 79.

Ако инспектор утврди да су стављени у промет уређаји, средства и опрема из члана 34. овог закона уз које увозник или заступник стране фирме није кориснику испоручио потребну документацију, он рјешењем забрањује њихову даљу употребу.

Члан 80.

(1) Привредна друштва и друга правна лица, органи управе, предузетник и друга физичка лица у одређеним роковима отклањају недостатке наложене извршним рјешењем инспектора за заштиту од пожара.

(2) Привредна друштва и друга правна лица, органи управе, предузетник и друга физичка лица из става 1. овог члана, одмах, а најкасније у року од три дана од остављеног рока, писмено обавјештавају инспектора да су поступили по рјешењу.

ГЛАВА VIII ФИНАНСИРАЊЕ СИСТЕМА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 81.

Привредна друштва и друга правна лица, органи управе, предузетници и друга физичка лица финансирају систем заштите од пожара као дио редовне дјелатности.

Члан 82.

(1) Средства за рад територијалних ватрогасно-спасилачких јединица основаних у јединицама локалне самоуправе као посебних унутрашњих организационих јединица обезбјеђују се у буџету јединице локалне самоуправе, као и из намјенских средстава за територијалне ватрогасно-спасилачке јединице у остваривању задатака цивилне заштите и прихода које остваре вршењем услуга које не спадају у редовну дјелатност ватрогасно-спасилачких јединица, те других извора у складу са законом.

(2) Средства за рад предузетничких ватрогасно-спасилачких јединица

обезбјеђује привредно друштво или друго правно лице које је основало ту јединицу, као и из намјенских средстава за остваривање задатака цивилне заштите, основана у складу са прописом којим се уређује област заштите и спасавања у ванредним ситуацијама.

Члан 83.

(1) Средства за рад ватрогасних друштава и добровољних ватрогасно-спасилачких јединица које су формиране у ватрогасним друштвима обезбјеђују се из буџета јединице локалне самоуправе, чланарина и поклона, намјенских средстава која се дају на коришћење као опрема и инвентар за остваривање задатака ових јединица у функционисању цивилне заштите у складу са Законом о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама, те из других извора.

(2) Средства за рад добровољног ватрогасног друштва које је основано за једно или више привредних друштава или других правних лица и за рад добровољне ватрогасно-спасилачке јединице тога друштва обезбјеђују се из средстава привредног друштва, односно других правних лица за која је друштво основано, и других извора.

Члан 84.

(1) Привредна друштва и друга правна лица која на територији Републике Српске обављају дјелатност, обрачунавају и уплаћују накнаду у висини 0,03% од пословног прихода за реализацију посебних мјера заштите од пожара из члана 5. овог закона, а накнада по основу обрачунате обавезе уплаћује се на рачуне јавних прихода Републике Српске за опште уплате.

(2) Распоред прикупљених средстава по овом основу врши Министарство финансија, на сљедећи начин:

- 1) 40% на посебан рачун Републичке управе цивилне заштите Републике Српске, која искључиво служи за опремање и обуку ватрогасно-спасилачких јединица у Републици Српској, а према плану који у складу са процјеном угрожености Републике Српске сачињава Републичка управа цивилне заштите у координацији са Ватрогасним савезом Републике Српске и ватрогасно-спасилачким јединицама јединица локалне самоуправе, који доставља Влади на усвајање,
- 2) 60% на рачун буџета јединице локалне самоуправе према сједишту привредног друштва и другог правног лица које уплаћује накнаду, која искључиво служи за реализацију пројеката техничког опремања ватрогасно-спасилачких јединица јединице локалне самоуправе и изградњу објеката које користе ватрогасно-спасилачке јединице за своје активности и чување ватрогасно-спасилачке опреме (ватрогасни домови и спремишта), као и за одржавање возила, средстава, опреме и објеката које користи ватрогасно-спасилачка јединица.

(3) Влада даје сагласност на план утрошка средстава из става 2. тачка 1) овог члана.

(4) Утрошак намјенских средстава из става 2. тачка 1) овог члана врши се искључиво у складу са законом.

(5) Реализацију и утрошак средстава из ст. 1. и 2. овог члана прати Министарство, а контролу наплате и утрошка средстава врши надлежни орган или служба у чији дјелокруг спада контрола и наплата пореза.

(6) Територијалне професионалне и добровољне ватрогасно-спасилачке јединице у Републици Српској додијељену ватрогасно-спасилачку опрему из става 2. овог члана књиже као своја основна средства.

(7) Обавезу плаћања накнаде немају буџетски корисници и органи управе, хуманитарне и невладине организације, удружења грађана и фондације.

(8) Јединице локалне самоуправе могу уводити посебне таксе ради обезбјеђивања средстава, само за опремање и развој ватрогасно-спасилачких јединица.

(9) Републичка управа цивилне заштите Републике Српске, у координацији са Ватрогасним савезом Републике Српске и јединице локалне самоуправе, израђују годишњи извјештај о реализацији средстава за техничко опремање ватрогасно-спасилачких јединица локалне самоуправе и изградњи објеката које користе ватрогасно-спасилачке јединице за своје активности и чување ватрогасно-спасилачке опреме, добијених по основу накнаде из става 1. овог члана и извјештај достављају Влади, најкасније до 15. јануара наредне године.

Члан 85.

(1) Средства за рад ватрогасног савеза јединице локалне самоуправе обезбјеђују се од чланарина ватрогасних друштава, из буџета и других извора.

(2) Средства за рад Ватрогасног савеза Републике Српске обезбјеђују се из чланарина које плаћају ватрогасни савези јединица локалне самоуправе, допунских средстава из буџета Републике Српске и других извора.

ГЛАВА IX КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 86.

Новчаном казном од 100 КМ до 1.000 КМ казниће се за прекршај физичко лице ако:

- 1) поступи супротно одредби члана 6. став 4. овог закона,
- 2) пали коров и други пољопривредни отпад, без претходног обавјештавања ватрогасно-спасилачке јединице и не предузме све неопходне радње у циљу спречавања ширења ватре (члан 18. тачка 10),
- 3) употребљава неисправне или неисправно постављене инсталације, димоводе или ложишта (члан 28. став 1),
- 4) држи или ускладиштава лакозапаљиве материје супротно одредби члана 29. став 1. овог закона, или користи отворену ватру супротно одредби члана 29. став 2. овог закона,
- 5) власник пословног простора не предузме прописане или наложене мјере заштите од пожара (члан 31. став 2),
- 6) не обезбиједи редовно испитивање ручних и превозних апарата за гашење почетног пожара (члан 35. став 1),
- 7) поступи супротно одредби члана 65. став 1. овог закона,
- 8) спречава или омета извршење наређења руководиоца гашења пожара (чл. 68. и 69),

- 9) без оправданог разлога одбије да учествује у гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром или ако одбије да стави на располагање ватрогасно-спасилачкој јединици алат, техничка средства, превозна и друга средства потребна за гашење пожара и спасавање људи и имовине (члан 70. став 1).

Члан 87.

(1) Новчаном казном од 3.000 КМ до 15.000 КМ казниће се за прекршај привредно друштво или друго правно лице из члана 26. овог закона или привредно друштво и друго правно лице које израђује техничку документацију за грађење објеката, односно новчаном казном од 3.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај физичко лице које израђује техничку документацију за грађење објеката ако:

- 1) супротно прописима, стандардима и другим нормативима заштите од пожара потврди да су у потпуности примијењени прописи, стандарди и други нормативи заштите од пожара којима је обезбијеђена функционалност и ефикасност техничком документацијом привредних, односно одабраних мјера и норматива заштите од пожара (чл. 24. и 25),
- 2) не поступи у складу са прописима и стандардима при испитивању из члана 27. став 4, члана 35. став 2. и члана 36. овог закона, те ако та испитивања врши без одобрења из члана 27. став 4. и члана 35. став 2. овог закона.

(2) За прекршаје из става 1. овог члана казниће се предузетник регистрован за вршење дјелатности заштите од пожара новчаном казном од 1.000 КМ до 10.000 КМ.

(3) За прекршаје из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу из члана 26. овог закона или привредном друштву и другом правном лицу или предузетнику регистрованом за вршење дјелатности заштите од пожара, новчаном казном од 500 КМ до 3.000 КМ.

(4) Ако Републичка управа цивилне заштите Републике Српске средства за техничко опремање ватрогасно-спасилачких јединица користи супротно одредбама из члана 84. став 2. овог закона, казниће се новчаном казном од 3.000 КМ до 15.000 КМ, а одговорно лице у Републичкој управи цивилне заштите Републике Српске и јединица локалне самоуправе казниће се новчаном казном од 300 КМ до 1.000. КМ.

(5) Новчаном казном од 500 КМ до 3.000 КМ казниће се одговорно лице у јединици локалне самоуправе уколико:

- 1) не спроведе предвиђене мјере из члана 28. став 3. овог закона,
- 2) не формирају димњачарску службу или не потпишу уговор са правним лицима или предузетницима који врше ту дјелатност (члан 28. став 3),
- 3) не обезбиједи бројност ватрогасаца-спасилаца из члана 52. став 1. овог закона,
- 4) не обезбиједи услове из члана 52. ст. 5. и 6. овог закона,
- 5) не пруже тражену помоћ из члана 67. став 5. овог закона.

Члан 88.

(1) Новчаном казном од 1.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај привредно друштво или друго правно лице ако:

- 1) не утврди прописану организацију (члан 9) и не поднесе захтјев за прописану категоризацију (члан 10),

- 2) не донесу акте (чл. 16. и 17),
- 3) при извођењу радова на објектима не предузме потребне мјере за спречавање избијања и ширења пожара и не обезбиједи потребна средства и опрему за гашење пожара (члан 20. став 3),
- 4) не одреди пожарни сектор или не спроведе све техничке мјере на основу којих су ти сектори одређени (члан 21),
- 5) употребљава неисправне или неправилно постављене инсталације, уређаје, димоводе и ложишта, или нема документацију о одржавању (члан 28),
- 6) редовно не прегледају системе за вентилацију или климатизацију у којима се ствара запаљива прашина или паре масноће и о томе не воде евиденцију (члан 28. став 2),
- 7) држи или ускладиштава лакозапаљиве материје супротно одредбама члана 29. став 1. овог закона или користи отворену ватру супротно одредби члана 29. став 2. овог закона,
- 8) не држи у исправности уређаје, опрему и алат за гашење пожара на мјестима која су лако приступачна (члан 31. став 1),
- 9) не обезбиједи ватрогасно-спасилачко дежурство (члан 33) и ако не обезбиједи редовно испитивање ручних и превозних апарата за гашење почетног пожара (члан 35. став 1),
- 10) не обезбиједи редовно испитивање исправности и функционалности уређаја, односно система за дојаву и гашење пожара према упутству произвођача, а најмање једанпут годишње и ако о томе не постоји евиденција (члан 36),
- 11) стави у промет уређаје, опрему и средства супротно одредбама члана 34. овог закона или ако не изврши наређење о забрани употребе такве опреме (члан 79),
- 12) се понаша супротно одредби члана 37. овог закона,
- 13) не изврши обучавање и упознавање радника са опасностима од пожара и практичном употребом средстава за гашење пожара, као и прописану провјеру радника у руковању апаратима за почетно гашење пожара (члан 39),
- 14) не донесе план и програм стручног усавршавања ватрогасаца-спасилаца, или не организује његово спровођење, или се не врши провјера стручног знања ватрогасаца-спасилаца (члан 49),
- 15) не обезбиједи довољан број ватрогасаца-спасилаца (члан 52. став 3), или су ватрогасци-спасиоци под утицајем средстава из члана 52. став 4. овог закона, или не одржава техничку опрему из средстава у складу са чланом 52. став 5. овог закона,
- 16) по сазнању о пожару не поступи у складу са чланом 65. став 2. овог закона,
- 17) спречава или омета извршење наређења руководиоца гашења пожара (члан 69),
- 18) без оправданих разлога не стави на располагање алат, превозна, техничка и друга средства потребна за гашење пожара и спасавање људи и имовине (члан 70. став 3),
- 19) не спроводе мјере заштите од пожара (члан 77),
- 20) не уплаћују обавезе из члана 84. овог закона.

(2) За прекршаје из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 500 КМ до 5.000 КМ.

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у привредном друштву, другом правном лицу или предузетник, новчаном казном од 150 КМ до 1.500 КМ.

ГЛАВА X ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 89.

Постојеће ватрогасно-спасилачке јединице и ватрогасна друштва основана у складу са раније важећим законом ускладиће своје пословање са одредбама овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 90.

(1) Привредна друштва и друга правна лица и предузетници који су власници, односно корисници објеката или земљишта, а који су разврстани у категорије степена ризика угрожености од пожара доносе општи акт о заштити од пожара у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона (члан 9).

(2) Власници, односно корисници објеката који су намијењени за јавну употребу у којима се окупља или борави, односно ради већи број лица, а који већ имају одобрење за рад, дужни су да поднесу захтјев за категоризацију објекта, у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона (члан 10).

(3) Субјекти заштите од пожара дужни су да у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона донесу План евакуације и упутства за поступање у случају пожара (члан 16).

(4) Организације које посједују одобрење за израду елабората дужне су да покрену поступак за издавање овлашћења у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона (члан 26).

Члан 91.

(1) Министар ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети сљедеће прописе:

- 1) Правилник о условима, основима и мјерилима за разврставање привредних друштава и других правних лица, органа управе и других органа и предузетника у одговарајуће категорије угрожености од пожара (члан 8. став 4),
- 2) Методологију за израду планова заштите од пожара (члан 15. став 5),
- 3) Правилник о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објекта код којих је повећан ризик од пожара (члан 19. став 3),
- 4) Правилник о техничким нормативима заштите од пожара у објектима намијењеним за јавну употребу у којима се окупља, борави или ради већи број лица (члан 21. став 2),
- 5) Правилник о Програму и начину припремања и полагања стручног испита радника који раде на пословима спровођења заштите од пожара (члан 26. став 4),

- 6) Правилник о техничким нормативима за стабилне инсталације за дојаву пожара (члан 27. став 5),
- 7) Правилник о техничким нормативима за хидрантску мрежу за гашење пожара (члан 30. став 2),
- 8) Правилник о техничким нормативима за израду техничке документације којом морају бити снабђевени системи, опрема и уређаји за откривање пожара и алармирање (члан 33. став 8),
- 9) Правилник о вођењу евиденција (члан 35. став 4),
- 10) Правилник о посебним условима за вршење контролног испитивања апарата за гашење почетног пожара (члан 35. став 5),
- 11) Програм и начин полагања стручног испита (члан 37. став 6),
- 12) Правилник о Програму и начину полагања стручног испита за професионалне ватрогасце-спасиоце и руководиоце акције гашења пожара (члан 54. став 5),
- 13) Правилник о униформи и функционалним ознакама ватрогасаца-спасилаца у професионалним ватрогасно-спасилачким јединицама (члан 54. став 5),
- 14) Правила службе ватрогасно-спасилачких јединица (члан 54. став 5).

(2) Министар ће у року из става 1. овог члана, у сарадњи са министром надлежним за послове енергетике, донијети Правилник о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара (члан 23. став 7).

(3) Министар ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, у сарадњи са министром за просторно уређење, грађевинарство и екологију и министром просвјете и културе, донијети Правилник о условима и критеријумима за обављање димњачарске дјелатности (члан 28. став 5).

Члан 92.

Министар надлежан за послове пољопривреде, шумарства и водопривреде, у сарадњи са министром, у року од шест мјесеци, донијеће Правилник о посебним мјерама заштите од пожара шума и усјева (члан 32. став 3).

Члан 93.

Министар надлежан за послове здравља и социјалне заштите донијеће Правилник о здравственим и психофизичким условима које морају да испуњавају ватрогасци-спасиоци у професионалним ватрогасно-спасилачким јединицама (члан 53. став 2).

Члан 94.

Скупштина јединице локалне самоуправе у року од годину дана донијеће:

- 1) одлуку којом се оснива и утврђује дјелокруг и надлежност територијално ватрогасно-спасилачке јединице (члан 43),
- 2) правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у територијално ватрогасно-спасилачкој јединици, након прибављеног мишљења Министарства.

Члан 95.

До доношења прописа Републике Српске, примјењују се сљедећи преузети прописи:

- 1) Правилник о смјештају и држању уља за ложење („Службени лист СФРЈ“, број 45/67),
- 2) Правилник о техничким мјерама за погон и одржавање електроенергетских постројења („Службени лист СФРЈ“, број 19/68),
- 3) Правилник о заштити на раду при изради експлозива и барута и манипулисању експлозивима и барутима („Службени лист СФРЈ“, број 56/69),
- 4) Правилник о техничким прописима о громобранима („Службени лист СФРЈ“, број 13/68),
- 5) Правилник о техничким нормативима за заштиту нисконапонских мрежа и припадајућих трансформаторских станица („Службени лист СФРЈ“, број 13/78),
- 6) Правилник о ватрогасној служби на аеродрому („Службени лист СФРЈ“, број 13/79),
- 7) Правилник о техничким нормативима за уређаје за аутоматско затварање врата или клапни отпорних према пожару („Службени лист СФРЈ“, број 35/80),
- 8) Правилник о југословенским стандардима за противексплозијску заштиту („Службени лист СФРЈ“, број 18/61),
- 9) Правилник о техничким нормативима за системе за одвођење дима и топлоте насталих у пожару („Службени лист СФРЈ“, број 45/83),
- 10) Правилник о техничким нормативима за заштиту високих објеката од пожара („Службени лист СФРЈ“, број 7/84),
- 11) Правилник о техничким нормативима за уређаје у којима се наносе и суше премазна средства („Службени лист СФРЈ“, број 57/85),
- 12) Правилник о техничким нормативима за постављање котларница на отвореном простору („Службени лист СФРЈ“, број 12/85),
- 13) Правилник о техничким нормативима за заштиту складишта од пожара и експлозија („Службени лист СФРЈ“, број 24/87),
- 14) Правилник о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона („Службени лист СФРЈ“, бр. 53/88 и 54/88),
- 15) Правилник о техничким нормативима за стабилне уређаје за гашење пожара угљен-диоксидом („Службени лист СФРЈ“, бр. 44/83 и 31/89),
- 16) Правилник о техничким нормативима за системе за вентилацију или климатизацију („Службени лист СФРЈ“, број 38/89),
- 17) Правилник о техничким нормативима за постављање стабилних судова под притиском за течни угљен-диоксид („Службени лист СФРЈ“, број 39/90),
- 18) Правилник о техничким нормативима за преглед и испитивање стабилних судова под притиском за течни угљен-диоксид („Службени лист СФРЈ“, број 76/90),
- 19) Правилник о техничким условима и нормативима за безбједан транспорт течних и гасовитих угљоводоника магистралним нафтоводима и гасоводима и нафтоводима и гасоводима за међународни транспорт („Службени лист СФРЈ“, број 26/85 и „Службени гласник Републике Српске“, број 64/16),
- 20) групе југословенских стандарда са обавезном примјеном.

Члан 96.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о заштити од пожара („Службени гласник Републике Српске“, број 71/12).

Члан 97.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број:
Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Недељко Чубриловић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ НАЦРТА ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ОД ПОЖАРА

I УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у Амандману XXXII т. 2) и 13) на члан 68. Устава Републике Српске, према којем Република уређује и обезбјеђује безбједност и заштиту животне средине, те у члану 70. тачка 2. Устава Републике Српске, према којем Народна скупштина, између осталог, доноси законе, друге прописе и опште акте.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА НОРМАТИВНОПРАВНЕ ТЕХНИКЕ

Према Мишљењу Републичког секретаријата за законодавство број: 22.02-020-592/19 од 15. фебруара 2019. године, уставни основ за доношење овог закона садржан је у Амандману XXXII т. 2) и 13) на члан 68. Устава Републике Српске, према којем Република уређује и обезбјеђује безбједност и заштиту животне средине, те у члану 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске, према којем Народна скупштина, између осталог, доноси законе, друге прописе и опште акте.

Обрађивач Закона је у складу са чланом 41. став 1. тачка 5) Правила за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14) у довољној мјери образложио разлоге за доношење овог закона.

Сходно наведеном, предметним законом прописује се систем заштите од пожара, права и обавезе привредних друштава и других правних лица, министарстава, републичких управа и републичких управних организација, јединица локалне самоуправе, предузетника и других физичких лица као субјеката заштите од пожара, мјере заштите од пожара, планирање и организовање заштите од пожара, организација ватрогасно-спасилачке службе. Исто тако прописује се и обавеза власника објеката у којима се окупља већи број лица да спороведу адекватне мјере заштите од пожара, обавеза јединица локалне самоуправе да организују димњачарске службе, прецизније дефинише дјелокруг рада ватрогасно-спасилачких јединица, као и опис послова ватрогасаца-спасилаца.

Републички секретаријат за законодавство је у складу са својим овлашћењима у поступку консултација са обрађивачем Закона упутио примједбе и сугестије које су се односиле на прецизније дефинисање законских рјешења, а посебно на: систематику закона и садржај основних одредаба, објашњење израза и појмова, структуру садржинских и казних одредаба (чл. 12, 15, 18, 19, 20, 23, 27. и 28. Правила). Примједбе су прихваћене и уграђене у текст Закона.

У складу са Смјерницама за поступање републичких органа управе о учешћу јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске“, бр. 123/08 и 73/12), обрађивач Нацрта овог закона утврдио је да је материја предметног закона од интереса за јавност, те је текст Закона о заштити од пожара објављен на интернет страници www.vlada.rs са роком од осам дана ради достављања примједба и сугестија.

С обзиром на то да постоји уставни основ за доношење овог закона и да је усклађен са правним системом Републике Српске и Правилима за израду закона и

других прописа, мишљење је да се Нацрт закона о заштити од пожара може упутити даље на разматрање.

III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Према Мишљењу Министарства за европске интеграције и међународну сарадњу број: 17.03-020-604/19 од 19. фебруара 2019. године, а након увида у прописе Европске уније и анализе одредаба Нацрта Закона о заштити од пожара, установљено је да право Европске уније садржи изворе који су релевантни за предмет уређивања достављеног нацрта, те да је исте обрађивач у свом раду узео у обзир, због чега у Изјави о усклађености стоји оцјена „дјелимично усклађено“.

Материју Нацрта, у дијелу примарних извора права ЕУ, уређују:

- Уговор о функционисању Европске уније, Трећи дио – Политике и унутрашње дјеловање Уније, Наслов X – Социјална политика, чл. 151, 153 и 156. / Treaty on functioning of the European Union, Part Three – Union policies and internal actions, Title X – Social Policy, Articles 151, 153 и 156. и
- Повеља о основним правима Европске уније, Наслов IV – Солидарност, члан 31. – Поштени и правични услови рада / Charter of Fundamental Rights of the European Union, Title IV –Solidarity, Article 31 – Fair and just working conditions

У дијелу секундарних извора права ЕУ, обрађивач је вршио дјелимично преузимање одредаба Директиве Савјета 89/391/ЕЕС Европског парламента од 12. јуна 1989. године о увођењу мјера за потицање побољшања безбједности и здравља радника на раду, (89/391/ЕЕС) / Council Directive of 12 June 1989 on the introduction of measures to encourage improvements in the safety and health of workers at work (89/391/ЕЕС).

Одредбе из члана 6. Директиве, прописују обавезу послодавца да предузме мјере заштите на раду, процјену ризика и прилагођавање техничком напретку у овој области. Наведене одредбе обрађивач је дјелимично преузео чл. 6, 10, 14. и 39. Нацрта.

Одредбама члана 7. Директиве утврђене су обавезе послодавца да проводи активности на заштити и превенцији професионалних ризика, као и могућност ангажовања других стручних служби и лица, што је дјелимично преузето чл. 9. и 37. Нацрта.

Одредбе из члана 8. Директиве обавезују послодавца да предузима мјере пружања прве помоћи, протупожарне мјере, евакуацију радника у случају непосредне опасности по живот и здравље. Ове одредбе директиве обрађивач је дјелимично преузео чл. 11, 16, 17, 33. и 37. Нацрта.

Одредбе из члана 12. Директиве које обавезују послодавца да обезбједи радницима обуку из области безбједности и здравља на радном мјесту, и да их информисе о специфичностима радних мјеста, дјелимично су преузете чланом 39. Нацрта.

Детаљан приказ преузимања одредаба горе наведених извора права, садржан је у упоредном приказу усклађености Нацрта Закона о заштити од пожара са правном тековином Европске уније и праксом и стандарима Савјета Европе.

Напомиње се да ће доношење овог закона допринијети испуњавању обавеза садржаних у чл. 77. и 108. ССП, које се односе на сарадњу уговорних страна у области услова рада и једнаких могућности као и обавеза које се односе на заштиту животне средине.

IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о заштити од пожара објављен је у „Службеном гласнику Републике Српске“, број 71/12, а ступио је на снагу 4. августа 2012. године.

У Министарству унутрашњих послова континуирано се врши вредновање и анализа прописа, те је анализом ефеката примјене Закона о заштити од пожара уочено да би се доношењем новог Закона боље и ефикасније достигли циљеви који су се жељели постићи.

Разлози за доношење новог Закона о заштити од пожара односе се и на потребу прописивања обавезе власницима објеката у којима се окупља већи број лица да спроведу адекватне мјере заштите од пожара за које је потребна сагласност Министарства унутрашњих послова, затим прописивање обавезе за јединице локалне самоуправе да формирају димњачарске службе, повећање одговорности пројектаната заштите од пожара и пројектантских кућа које израђују елаборате мјера заштите од пожара, подизање нивоа свијести о заштити од пожара код дјецe и омладине прописивањем обавезе за предшколске и школске установе за утврђивање и спровођење програма едукације заштите од пожара, као и функционалнији начин расподјеле прикупљених средстава за опремање и обуку ватрогасно-спасилачких јединица.

Такође, у циљу повећања ефикасности гашења пожара увидјела се потреба да се прецизније дефинише дјелокруг рада ватрогасно-спасилачких јединица, као и опис послова ватрогасаца-спасилаца, односно нормативно прилагођавање стварном стању, јер ватрогасци више не интервенишу само у случају пожара, већ и у осталим спасилачким акцијама.

Узимајући у обзир наведено приступило се изради новог Закона о заштити од пожара.

V ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Глава I – Основне одредбе (чл. 1–4), прописан је предмет уређивања Закона, дефиниција заштите од пожара, као и значење израза употријебљених у овом закону.

Глава II – Права и обавезе субјеката заштите од пожара (чл. 5–13), прописана су права и обавезе субјеката заштите од пожара, категоризација субјеката заштите од пожара. Власницима, односно корисницима објекта који су намијењени за јавну употребу у којима борави већи број лица, утврђена је обавеза подношења захтјева за категоризацију нивоа степена угрожености од пожара, ради подизања нивоа заштите од пожара у објектима у којима се окупља већи број лица, као и за субјекте који већ имају одобрење за рад да поднесу захтјев за категоризацију у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Глава III – Планирање и организовање заштите од пожара (чл. 14–17), прописано је планирање и организовање заштите од пожара, обавеза доношења плана заштите од пожара субјеката заштите од пожара, те да план заштите од пожара мора бити усклађен са промјенама насталим као посљедица урбанистичких, техничко-технолошких и других промјена од значаја за заштиту од пожара кроз измјене и допуне плана заштите од пожара, да план заштите од пожара израђују овлашћене организације, те да се за наведени план и његове измјене прибавља сагласност надлежне организационе јединице Министарства. Утврђен је прорачун максималног броја људи који се могу

безбједно евакуисати из објекта, а све у циљу подизања безбједности лица на што већи ниво. Затим, прописана је обавеза за привредна друштва и друга правна лица I, II, III и IV категорије да морају имати План евакуације и упутства за поступање у случају пожара, те да субјекти III и IV категорије доносе наведени план и упутство на основу Правила заштите од пожара.

Глава IV – Мјере заштите од пожара (чл. 18–41), прописане су мјере заштите од пожара, које обухватају избор локације и диспозиције објекта, као и избор материјала, уређаја, инсталација и конструкција којим се спречава пожар или могућност избијања и ширења пожара своди на најмању мјеру, изградњу прилазних путева и пролаза, обезбјеђење потребних количина воде и других средстава за гашење пожара, избор и одржавање технолошких процеса и уређаја којима се обезбјеђује сигурност против пожара, забрану употребе отворене ватре и других извора паљења у објектима и просторијама у којима би због тога могло доћи до пожара, начин спасавања људи и имовине, постављање уређаја за јављање, гашење пожара и спречавање његовог ширења, уређаја за мјерење концентрације експлозивних смјеса (гасови, паре и прашина) и других уређаја за контролу безбједног одвијања технолошког процеса, одржавање и контрола исправности уређаја и инсталација чија неисправност може утицати на настанак и ширење пожара, организовање службе осматрања и обезбјеђење опреме и средстава за гашење шумских пожара, забрану паљење корова и другог пољопривредног отпада, без обавјештења ватрогасно-спасилачке јединице и предузимања свих неопходних радњи у циљу спречавања ширења ватре. Утврђена је дужност носилаца израде докумената просторног уређења да у посебној цјелини дефинишу мјере заштите од пожара и експлозија. Прописано је да се уз захтјев за издавање употребне дозволе изграђеног или реконструисаног објекта или дијела објекта који представља засебну техничку и функционалну цјелину и који се као такав може самостално користити прилаже и сагласност Министарства којом се утврђује да су у њима спроведене мјере заштите од пожара предвиђене у техничкој документацији. Као новина, прописано је да се системи за вентилацију или климатизацију у просторијама у којима се стварају запаљива прашина или паре масноће морају редовно прегледати, а наведени системи чистити по потреби, а најмање свака три мјесеца, о чему се води евиденција, те да су јединице локалне самоуправе на територији Републике Српске дужне да донесу одлуку о формирању димњачарске службе или потпишу уговор са правним лицима и предузетницима који врше ту дјелатност која подразумијева обавезу једном годишње чишћења и контроле димоводних објекта и уређаја за ложење, изузев индивидуалних стамбених објекта. Корисницима ручних и превозних апарата за гашење почетног пожара прописана је обавеза да обезбиједо редовно испитивање апарата према упутству произвођача, односно стандардима, а најмање једном у шест мјесеци, умјесто обавезе редовног испитивања најмање једном годишње. Ова новина је уведена у циљу изједначавања прописа из ове области са прописима у Федерацији БиХ, јер је у Федерацији БиХ прописан краћи рок за редовно испитивање апарата корисника ручних и превозних апарата за гашење почетног пожара, па је учестала појава да превозници са територије Републике Српске приликом контроле у Федерацији БиХ буду кажњени због наведеног.

Глава V – Организација ватрогасно-спасилачке службе (чл. 42–64) прописана је организација ватрогасно-спасилачке службе, оснивање, подјела, руковођење, именовање старјешине ватрогасно-спасилачке јединице, стручно оспособљавање и усавршавање

ватрогасаца-спасилаца, услови за заснивање радног односа ватрогасца-спасиоца, полагање стручног испита, као и оснивање ватрогасног друштва.

Глава VI – Гашење пожара (чл. 65–74) прописане су обавезе грађана, привредних друштава и других правних лица, органа државне управе у гашењу пожара, дужност ватрогасно-спасилачких јединица у гашењу пожара, спасавање људи и имовине угрожених пожаром и елементарним непогодама.

Глава VII – Надзор над спровођењем мјера заштите од пожара (чл. 75–80) прописан је надзор над спровођењем мјера заштите од пожара – управни надзор над спровођењем овог закона, надзор над спровођењем мјера заштите од пожара, стручни послови надзора и овлашћења у спровођењу мјера заштите од пожара.

Глава VIII – Финансирање система заштите од пожара (чл. 81–85) прописано је финансирање система заштите од пожара. Прописан је другачији начин расподеле прикупљених средстава по основу накнаде привредних друштава и других правних лица која на територији Републике Српске уплаћују накнаду у висини 0,03% од пословног прихода за реализацију посебних мјера заштите од пожара ради функционалнијег начина расподеле наведених средстава за опремање и обуку ватрогасно-спасилачких јединица, на начин да 40% прикупљених средстава иде на посебан рачун Републичке управе цивилне заштите Републике Српске, која искључиво служи за опремање и обуку ватрогасно-спасилачких јединица у Републици Српској, а према плану који у складу са процјеном угрожености Републике Српске сачињава Републичка управа цивилне заштите у координацији са Ватрогасним савезом Републике Српске и ватрогасно-спасилачким јединицама јединица локалне самоуправе и тај план доставља Влади на усвајање, а 60% на рачун буџета јединица локалне самоуправе према сједишту привредног друштва и другог правног лица које уплаћује накнаду, која искључиво служи за реализацију пројеката техничког опремања ватрогасно-спасилачких јединица јединица локалне самоуправе и изградњу објеката које користе ватрогасно-спасилачке јединице за своје активности и чување ватрогасно-спасилачке опреме (ватрогасни домови и спремништа), као и за одржавање возила, средстава, опреме и објеката које користи ватрогасно-спасилачка јединица.

Глава IX – Казнене одредбе (чл. 86–88) прописане су казнене одредбе.

Глава X – Прелазне одредбе (чл. 89–96) прописане су прелазне и завршне одредбе, односно ступање на снагу овог закона.

VI ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА ЗАКОНА, ДРУГИХ ПРОПИСА И ОПШТИХ АКТА НА УВОЂЕЊЕ НОВИХ, ИЗМЈЕНУ ИЛИ УКИДАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ФОРМАЛНОСТИ КОЈЕ ОПТЕРЕЂУЈУ ПРИВРЕДНО ПОСЛОВАЊЕ

Према Мишљењу Министарства привреде и предузетништва број: 18.01-020-579/19 од 18. фебруара 2019. године, а након увида у спроведени процес методологије кратке процјене утицаја прописа на Нацрт закона о заштити од пожара, Министарство привреде и предузетништва констатује да је:

- Обрађивач правилно анализирао постојеће стање и дефинисао проблем, те је исти саставни дио „Разлога за доношење или измјену и/или допуну закона“.
- Обрађивач правилно дефинисао циљеве који се желе постићи доношењем закона.
- Обрађивач обавио консултације са релевантним институцијама и да ће Нацрт објавити на порталу Министарства унутрашњих послова.

Код утврђивања опција за рјешење проблема, обрађивач је навео да је доношење закона једина опција која може допринијети постизању циљева.

У вези са утицајем на пословно окружење, обрађивач је навео да ће Нацрт проузроковати прилагођавање организација које посједују одобрење за израду елабората заштите од пожара, у погледу услова за обављање дјелатности, те обавезе покретања поступка за издавање овлашћења у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу закона. Нацрт ће утицати и на привредне субјекте који врше испитивање система за дојаву и гашење пожара и испитивање апарата за гашење пожара, јер ће се одобрење за обављање ових дјелатности, које се према важећем закону издаје као трајно, издавати на период од пет година. Нацрт ће проузроковати прилагођавање власника, односно корисника објеката који су намијењени за јавну употребу у којима се окупља или борави, односно ради већи број лица (болнице, угоститељски објекти за смјештај, ноћни клубови, угоститељски објекти у којима се служи пиће и храна, спортске и друге дворане, робне куће, тржни центри, школе, жељезничке и аутобуске станице, аеродроми и други слични објекти, осим стамбених објеката) који већ имају одобрење за рад, у погледу подношења захтјева за категоризацију објеката у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона. Нацрт захтијева прилагођавање привредних друштава и других правних лица и предузетника који су власници, односно корисници објеката или земљишта I и II категорије, у погледу израде плана евакуације и упутства за поступање у случају пожара који морају бити истакнути на видљивом мјесту, док привредна друштва и друга правна лица и предузетници који су власници, односно корисници пословних, индустријских и објеката јавне намјене и слободностојећих гаража разврстани у III и IV категорију степена ризика угрожености од пожара, који нису обавезни да имају план заштите од пожара, као и стамбене зграде, односно заједнице етажних власника, имају обавезу доношења правила заштите од пожара која морају бити истакнута на видљивом мјесту. Појединим одредбама Нацрта захтијева се прилагођавање привредних субјеката који израђују техничку документацију за грађење објеката и изводе радове. Осим тога, Нацрт захтијева прилагођавање градова и општина на територији Републике Српске у погледу обавезе формирања димњачарске службе или потписивања уговора с правним лицима или предузетницима који врше ту дјелатност, која подразумијева обавезу чишћења по потреби, а најмање једном годишње и контроле димоводних објеката и уређаја за ложење, изузев индивидуалних стамбених објеката. У вези са претходно наведеним, могућ је утицај на отварање и пословање привредних субјеката који ће обављати димњачарску дјелатност.

Што се тиче утицаја на јавни буџет, обрађивач је навео да се може очекивати мањи утицај (прилив) на јавни буџет због прописане обавезе издавања нових формалности, након ступања закона на снагу. Нацрт захтијева другачији начин расподјеле прикупљених средстава за опремање и обуку ватрогасно-спасилачких јединица тако да 40% прикупљених средстава иде на посебан рачун Републичке управе цивилне заштите Републике Српске, која искључиво служи за опремање и обуку ватрогасно-спасилачких јединица у Републици Српској, а 60% на рачун буџета града/општине према сједишту привредног друштва и другог правног лица које уплаћује накнаду, која искључиво служи за реализацију пројеката техничког опремања ватрогасно-спасилачких јединица градова/општина и изградњу објеката које користе ватрогасно-спасилачке јединице за своје активности и чување ватрогасно-спасилачке

опреме (ватрогасни домови и спремишта), као и за одржавање возила, средстава, опреме и објеката које користи ватрогасно-спасилачка јединица.

У вези са утицајем на здравствени и социјални статус грађана, обрађивач је навео да Нацрт може да има позитиван утицај на унапређивање и учвршћивање позитивних ставова и понашања значајног за заштиту од пожара код дјеце и ученика, с обзиром на прописану обавезу школским и предшколским установама да у оквиру школских и предшколских програма утврде и спроведу програм едукације о заштити од пожара.

У вези са утицајем на животну средину, обрађивач је навео да ће регулаторне промјене утицати на подизање квалитета чистоће ваздуха, кроз увођење обавезе чишћења и периодичног одржавања система за вентилацију и климатизацију, као и димоводних канала. Такође, обавезом пријављивања паљења корова и другог пољопривредног отпада ватрогасној јединици и предузимањем свих неопходних радњи у циљу спречавања ширења ватре, подиже се ниво заштите животне средине.

У вези са утицајем на одрживи развој, обрађивач је навео да ће предложена рјешења допринијети подизању нивоа заштите од пожара и одрживом развоју.

Када је у питању спровођење прописа, обрађивач је навео да су за примјену овог закона одговорни Министарство унутрашњих послова и Републичка управа за инспекцијске послове.

Обрађивач је навео да је Нацртом закона о заштити од пожара предвиђено увођење нове формалности – сагласност на план заштите од пожара и измјена постојећих формалности: рјешење о разврставању субјекта заштите од пожара у одговарајућу категорију степена ризика угрожености од пожара, одобрење за израду елабората заштите од пожара, одобрење за испитивање система за дојаву и гашење пожара, одобрење за испитивање апарата за гашење почетних пожара и мишљење за стављање у промет уређаја, опреме и средстава за заштиту од пожара и експлозија. Сврха увођења нове формалности и измјене постојећих формалности је подизање нивоа безбједности лица и имовине угрожених од пожара.

Министарство привреде и предузетништва утврдило је да је обрађивач, приликом примјене скраћеног процеса процјене утицаја прописа, поступио у складу са методологијом прописаном у т. VI и VIII Одлуке о спровођењу процеса процјене утицаја прописа у поступку израде прописа.

VII УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И КОНСУЛТАЦИЈЕ У ИЗРАДИ ЗАКОНА

У складу са чланом 36. став 1. тачка 9) Пословника о раду Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број 123/18), те т. 4. и 15. Смјерница за поступање републичких органа управе о учешћу јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске”, бр. 123/08 и 73/12), обрађивач Закона о заштити од пожара утврдио је да је овај закон од интереса за јавност.

Текст Закона објављен је на интернет страници (www.mup.vladars.net) са остављеним роком од осам дана, ради достављања примједба и сугестија. С тим у вези, није било достављених примједба и сугестија.

VIII ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНОСТ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна средства из буџета Републике Српске.